

Youth Health Survey:

Jongeren gezond ondanks alcohol en zelfmoord

ORANJESTAD — Jongeren tussen de twaalf en negentien jaar komen vaak in contact met alcoholgebruik, vrijen over het algemeen veilig maar hebben weinig kennis over HIV. Bovendien denkt bijna 15 procent van hen weleens aan zelfmoord. Toch scoren jongeren vergeleken met andere landen over het algemeen een 'voldoende' als het gaat om hun fysieke en mentale gezondheid. Dat zijn enkele resultaten van het Youth Health Survey die Directie Volksgezondheid en Directie Onderwijs vorig jaar hebben uitgevoerd.

door Ariën Rasmijn

Het onderzoek werd in februari en maart van vorig jaar uitgevoerd met als doel zaken als gezondheid, seksualiteit, drugs- en alcoholgebruik en relaties met vrienden, en familie onder jongeren in kaart te brengen. 4765 jongeren tussen de twaalf en negentien jaar op veertien openbare scholen namen deel aan het onderzoek door een enquête in te vullen en deze in een gesloten envelop in te leveren. Andere landen in de regio voerden ook een dergelijk onderzoek uit, dat mede werd gefinancierd door Pan-American Health Organisation (Paho). Een regionaal rapport komt later uit.

'Voldoende'

Aanstaande maandag worden alle cijfers vrijgegeven tijdens een presentatie in de Alhambra Ballroom. Tijdens de persconferentie vanochtend wilde Directie Volksgezondheid niet ingaan op de resultaten van

het onderzoek. De minister van Volksgezondheid had ze immers nog niet gezien. Wel geeft Maribel Tromp desgevraagd de conclusie van het rapport prijs. Arubaanse jongeren scoren over het algemeen een 'voldoende' als het gaat om hun gezondheid. De resultaten van het rapport komen overeen met die van andere landen in de regio. "Al zijn met name alcohol en obesitas punten van zorg", aldus Tromp die verder niet ingaat op details. Tromp zegt dat de cijfers nuttig zijn voor alle betrokken departementen, maar ook voor het jongerenbeleid van de regering, waarvan de formulering nu in haar afrondende fase is. Charlotte Stoppel van Directie Onderwijs zegt in ieder geval baat te hebben bij de gegevens.

Alcohol

Amigoe krijgt – al dan niet per abuis – inzage in een aantal cijfers. Daaruit blijkt dat alcohol inderdaad een grote

rol speelt in het leven van jongeren, althans in ieder geval in hun omgeving. 68,3 procent van de deelnemers denkt dat hun vrienden alcohol gebruiken. Bij meisjes ligt dat percentage zelfs iets hoger (70,1 procent) dan bij jongens (66,3 procent). 20,4 procent van de geënquêteerden heeft bovendien een ouder of voogd die in de afgelopen vijf jaar in de problemen kwam door overmatig drankgebruik. 67,2 procent van de ondervraagde jongeren heeft nooit met zijn of haar ouders gesproken over het roken van sigaretten.

HIV en seks

Op gebied van seksualiteit valt op dat slechts 8 procent van de ondervraagden voldoende kennis heeft over HIV en hoe deze ziekte wordt overgedragen. Daar staat echter wel tegenover dat 82,8 procent van de deelnemers een condoom heeft gebruikt tijdens seks in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek. Meisjes scoren hierop overigens ruim tien procent lager (77,7 procent) dan jongens (87,5 procent). 38,1 procent van de ondervraagde jongeren is seksueel actief. De gemiddelde leeftijd waarop het eerste seksuele contact plaatsvindt is 14 jaar, maar ruim een kwart wordt al voor die leeftijd ontmoagd.

Bij jongens ligt dat percentage bijna twee keer zo hoog (31,9 procent) dan meisjes (18,6 procent). 1,5 procent zegt fysiek of seksueel te zijn misbruikt door een familielid of een andere volwassene. Bij meisjes ligt dat percentage hoger (2,5) dan bij jongens (0,4).

Zelfmoord

Op gebied van omgang met leeftijdsgenoten verklaart 25,7 procent van de respondenten dat zij één of twee goede vrienden heeft. 70,8 procent heeft drie vrienden, of meer. 3,5 procent zegt helemaal geen goede vrienden te hebben. 14,6 procent van de ondervraagde jongeren zegt weleens het plegen van zelfmoord te hebben overwogen. Opvallend genoeg hetzelfde percentage dat eind vorige maand door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) werden vrijgegeven in het kader van het project 'Kansen voor jongeren Cariben'. De resultaten van Directie Volksgezondheid geven bovendien aan dat deze percentages bij meisjes beduidend hoger (19,4) ligt dan bij jongens (9,4). 8,8 procent verklaart in de twaalf maanden voor het onderzoek daadwerkelijk een zelfmoordpoging te hebben gedaan. 12,1 procent zijn meisjes, 5,2 procent zijn jongens.

100 procent made in Aruba

ORANJESTAD — De eerste activiteit van Foundation ArUBA ging gisteren tijdens een VIP evenement in Fort Zoutman van start. De stichting bestaat uit een groep ambachtslieden die het doel hebben om de lokale ambachtsman of -vrouw te ondersteunen en om een bepaalde waardering te verkrijgen van de gemeenschap en de toerist.

Dat doen zij onder andere door een plek aan te bieden waar de vakmensen hun waar kunnen tentoonstellen en verkopen, zoals gisteravond het geval was. Ook zullen er workshops komen waar de collega handwerklieden van elkaar kunnen leren en staan verkoopevenementen op het programma.

De producten zijn honderd procent vervaardigd in Aruba. "Het was een hele mooie set-up", vertelt Vicky Arens-Tjon-A-Tjoe, coördinator van Seyo Nacional pa Artesania Aruba, een overheidscommissie die een keurmerk aan een lokaal product verschaft

indien het voldoet aan de gestelde eisen. "Eigenlijk kun je spreken van een kwaliteitslabel indien een product een dergelijk keurmerk krijgt." De commissie toetst op creativiteit, esthetica, afwerking, marktwaarde en de affiniteit met Aruba, aldus Arens-Tjon-A-Tjoe. In de commissie zitten verder Stanley Dabian van Directie Cultuur, Alice van Romondt als voorzitter en vertegenwoordigers uit de commercie, artistieke wereld, van Bureau Intellectueel Eigendom en Aruba Ports Authority (APA).

Mandela zal een voorbeeld blijven

Nelson Rolihlahla Mandela

WILLEMSTAD — Het overlijden van Nelson Rolihlahla Mandela, de eerste zwarte president van Zuid-Afrika en voormalig leider van de anti-apartheidsstrijd in Zuidelijk Afrika, heeft ook voor de nodige reacties gezorgd op Curaçao. Mandela – die gisteren op 95-jarige leeftijd overleed – wordt gezien als een lichtend voorbeeld, een man die normen en waarden uitstraalde die ook voor Curaçao van belang zijn.

door onze verslaggever
Raily Polonius

Er zijn maar weinig mensen op het eiland die Mandela ooit

hebben ontmoet. Tot deze zeer selecte groep behoort oud-premier Maria Liberia-Peters, die 'Madiba' – zoals Mandela liefkozend genoemd wordt – in

1991 op Jamaica ontmoette. Dit gebeurde op persoonlijke uitnodiging van de toenmalige premier van Jamaica Michael Manley (1924 - 1997), met wie Liberia-Peters een goede verstandhouding had. Mandela had ervoor gekozen om zo snel mogelijk na zijn vrijlating naar Jamaica af te reizen. Jamaica is het geboorteland van reggae-ster Bob Marley. Mandela stelde dat hij altijd veel had gehad aan

de opbeurende teksten van Marley. Voor het bezoek van Mandela, die door zijn toenmalige echtgenote Winnie vergezeld werd, was een uitgebreid programma samengesteld. Op 24 juli 1991 was er een speciaal ontbijt voor Mandela en de aanwezige Caribische leiders. Het was tijdens deze gebeurtenis dat Liberia-Peters Mandela ontmoette. "Hij was een lange en rijzige man die au-

toriteit uitstraalde, maar die in alles wat hij deed nederig overkwam", aldus de voormalige premier vanochtend. In het gesprek stond Mandela stil bij de strijd die hij gevoerd had tegen apartheid en de noodzaak om elkaar te vertrouwen om grote verschillen te kunnen overwinnen. "Hij kreeg de vraag hoe hij de hand van de toenmalige Zuid-Afrikaanse president Frederik de Klerk had kunnen schudden. Zijn antwoord was dat hij hem nodig had, maar dat andersom De Klerk hem ook nodig had. 'Wij hebben elkaar allemaal nodig'. Dat is de les die wij uit zijn leven kunnen trekken. Mandela had het over elkaar nodig hebben om een nieuwe samenleving op te kunnen bouwen. Over het belang van verzoening en het kunnen vergeven om door te kunnen gaan. Hij was niet iemand die uit was op wraak en bitterheid. Hij was iemand die het noodzakelijk vond om te verkondigen dat je jezelf moest bevrijden, *free ourselves*, zoals Bob Marley dat ook altijd heeft verklaard."

Aan de ontmoeting met Mandela heeft Liberia-Peters warme herinneringen overgehouden. "Hij was iemand die op deze wereld is gezet om iets groots te doen. Hij was een man met een missie. Ik zie hem als een soort Mozes, die zijn volk naar een betere toekomst heeft geleid." Aan het bezoek aan Jamaica heeft de toenmalige premier ook een tastbare herinnering overgehouden. Van Winnie Mandela kreeg zij een getekende Nederlandse versie van haar biografie: Een Stuk van mijn Ziel. Een boek dat zij tot op de dag van vandaag koestert. Voor Valdemar Marcha, voormalig rector van de Universiteit van de Nederlandse An-

tillen (UNA), is Mandela een lichtend voorbeeld, niet alleen voor hemzelf, maar ook voor Curaçao en de rest van de mensheid. Hij heeft Mandela nooit ontmoet. Maar in zijn werkkamer op de universiteit had hij een grote poster van hem. "Ik had hem altijd bij me en in mijn hart. Mandela was iemand met een bood-

schap voor alle tijden. Hij is een voorbeeld voor iedereen. Hij was het toonbeeld hoe haat overwonnen moet worden en van het belang van verzoening. Daarvoor moeten wij hem zeer dankbaar zijn."

Vervolg op pagina 6
Zie ook pagina 3 Aruba reageert op overlijden Mandela

Oranje op herhaling tegen Spanje

WILLEMSTAD — Vanmorgen is er in Costa do Sauipe geloot voor het wereldkampioenschap voetbal dat komende zomer in Brazilië wordt gespeeld. Voor Nederland geldt dat de eerste wedstrijd een reprise wordt van de finale in Zuid-Afrika, vier jaar geleden, tegen Spanje dus. Chili en Australië zijn de andere tegenstanders in Groep B.

Groep A

1. Brazilië
2. Kroatië
3. Mexico
4. Kameroen

Groep B

1. Spanje
2. Nederland
3. Chili
4. Australië

Groep C

1. Colombia
2. Griekenland
3. Ivoorkust
4. Japan

Groep D

1. Uruguay
2. Costa Rica
3. Engeland
4. Italië

FIFA WORLD CUP

Groep E

1. Zwitserland
2. Ecuador
3. Frankrijk
4. Honduras

Groep F

1. Argentinië
2. Bosnië-Herzegovina
3. Iran
4. Nigeria

Groep G

1. Duitsland
2. Portugal
3. Ghana
4. VS

Groep H

1. België
2. Algerije
3. Rusland
4. Zuid-Korea

the plaza *Het is weer weekend !!*
Met onze Happy-Hour @ Cafe the Plaza

CAFE **fun miles** *the way is your reward*

Geopend de gehele week
van 8.00 am - 01.00 am
Tel. 583-8826

Vlooiemarkt Rococo Plaza
Tanki Leendert rd 4A
Zondag 8 Dec start 9
Stands Available call 7415640
Planten, Truk van Compra,
Groente uit Holland, CD+DVD
Boeken, Kerstspul, Inboedel
Antiek, Verf, Kleding schoene

Clown Doctors *Aruba*

Cl.: 731-0289
clowndoctorsaruba@gmail.com

Turtug Aruba

(sporen van) een
zeeschildpad gezien?
Bel **TURTLE HOTLINE :**
592 93 93

STICHTING BLOEDBANK ARUBA

Billbora Investment Aruba N.V. (in liquidatie)
gevestigd op Aruba

Bij besluit van de Bijzondere Algemene Vergadering van Aandeelhouders gehouden 1 november 2013 is besloten de vennootschap te ontbinden onder benoeming van ATS Management N.V. gevestigd te Lloyd G. Smith Boulevard 62, Oranjestad, Aruba tot de vereffenaar.

ATS Management N.V.
De Vereffenaar

THE CINEMAS
thecinemas.aw Valid till December 11

AT RENAISSANCE	AT PASEO HERENCIA
I'M IN LOVE WITH A CHURCH GIRL daily: 5:30 8:15 matinee: 12:00 2:45 late show: 11:00 SD NEW PG	I'M IN LOVE WITH A CHURCH GIRL daily: 5:45 8:45 matinee: 2:30 late show: 11:45 SD NEW PG
THE FIFTH ESTATE daily: 5:45 8:30 matinee: 12:15 3:00 late show: 11:15 SD NEW R	THE FIFTH ESTATE daily: 5:15 8:00 matinee: 2:15 late show: 11:00 SD NEW R
HOMEFRONT daily: 4:00 6:30 9:00 matinee: 1:30 late show: 11:45 NEW R	HOMEFRONT daily: 4:30 7:00 9:30 matinee: 2:00 late show: 12:00 NEW R
THE HUNGER GAMES: CATCHING FIRE daily: 4:30 7:45 matinee: 11:00 PG-13	THE HUNGER GAMES: CATCHING FIRE daily: 5:00 8:15 matinee: 2:00 late show: 11:30 PG-13
THOR: THE DARK WORLD daily: 4:45 matinee: 2:15 SD PG-13	THOR: THE DARK WORLD daily: 5:30 matinee: 2:00 4:00 SD PG-13
ZAMBEZIA 2D matinee: 12:00 PG	ZAMBEZIA 2D matinee: 2:00 4:00 PG
LAST VEGAS daily: 9:00 late show: 11:45 PG-13	LAST VEGAS daily: 8:30 late show: 12:00 PG-13
SANKY PANKY 2 daily: 4:15 6:45 PG-13	SANKY PANKY 2 matinee: 3:00 PG-13
SENSEI REDENSHON daily: 1:15 PG-13	SENSEI REDENSHON daily: 6:15 9:00 PG-13
DE CLUB VAN SINTERKLAAS EN... matinee: 12:15 2:30 PG	JACKASS PRESENTS: BAD GRANDPA late show: 12:00 SD R
BLACK NATIVITY daily: 7:30 9:45 PG	

Matinee: saturday & sunday | Late show: friday & saturday

croon caribe

Croon Caribe is a technical contractor that is active in Industrial, Commercial and Residential projects as well as in Service and Maintenance.

We provide Electrical and Air Conditioning services to a wide range of clients on the islands of the Dutch Caribbean.

For the **Service and Maintenance** department Croon Caribe is looking for:

Service Technician AC and refrigeration (m/v)

- Educated at minimum MTS / EPI level with relevant experience
- Service minded personality
- Problem solver
- Must speak Papiamentu and Dutch

Service Technician E (m/v)

- Educated at minimum MTS / EPI level with relevant experience
- Service minded personality
- Problem solver
- Must speak Papiamentu and Dutch

For the **Projects** department Branch Croon Caribe is looking for:

Lead Technicians(s) Electrical (m/v)
Supervisors Electrical (m/v)

- Educated at minimum MTS / EPI level with relevant experience
- Team player
- Leadership skills
- Must speak Dutch and English

Site engineer (m/v)

- Educated at minimum HTS / BSC level with relevant experience
- Team player
- Multi-tasking flexible personality
- Must speak Dutch and English

What we offer:
Good career opportunities
Courses and schooling possibilities
Challenging job in a professional work environment
Motivated team
Competitive salary and benefits

Send your written applications and motivation to:
info@crooncaribe.com
or:
Croon Caribe
Barcadera 5b
St. Cruz

We are looking for General Manager

Qualifications/ Skills

Education:
College: bachelors degree or equivalent required

Job - Related skills and experience:
Management background is required
Specialty store management background a plus
Numeric ability-able to complete basic reporting of figures in a competent and timely manner

Analytical/ Interpretive skills:
Training and coaching new and existing employees
Ability to function in a fast-paced environment
Leading and coaching a team of consultants
Achievement of retail sales plan
Manage stock levels via analysis of rate of sales, seasonal change and promotional activity
Place additional orders for promotions or out of stocks
Control all store expenses within budget guidelines
Achievement of store ranking objective
Analyze and review goal attainment and develop strategies to improve performance
A leader in terms of selling skills and product knowledge

Communication skills:
Comfortable managing and supervising people
Excellent communication, leadership and organizational skills
Professional attitude and ability to be flexible and deal with change
Create a motivated/committed team
Function in a cohesive, cooperative work environment through team building and motivation

Please send your resume to:
n.martina@ilpenha.com or a.pietersz@ilpenha.com

DOOS PLAYA SHOWDOWN 2013

JUNIOR-WOMEN-DROPKNEE-OPEN
WOMEN-OPEN

DECEMBER 14 - 15 2013

POR INSCRIBI NA BULA SURF SHOP, EL GALLO ROAD, PIZZA PIZZA, PANACHE PALM BEACH, SENSEI SUSHI BAR, 25 FLORIN PA CADA CATEGORIA

Danki Aruba

Desde 1973, cu bo sosten nos a crece y avansa, combirtiend nos mes den un pais progresivo. Nos ta sigui traha duro y keda mantene nos "Boolchand's Promise" ofreciendo productonan di calidad cu e servicio y respaldo cu bo merece y na mes momento contribui na comunidad di Aruba.

40th ANNIVERSARY
BOOCHAND'S
Serving Aruba Since 1973

SHOP & WIN
RAFFLE DATE: JANUARY 14, 2014

Cu cada compra di Afl. 100.00 bo ta participa pa gana premioman manera:

- Samsung Galaxy S4
- Nikon D3100
- Apple iPad Air
- Pandora Bracelet

Boolchand's ta un orguyoso sponsor di Washington school, cu contribucion di laptops, flat screens y beamers pa educacion basico y pa alumno nan di scucha nos.

‘Maximaal 85 decibel of 5000 florin boete aan broek’

Radisson slaapt nachtbars voor de rechter

ORANJESTAD – Hotel Radisson heeft Sand Beach Lounge voor de rechter gesleept. De reden is geluids-overlast. Zij eisen van de horecagelegenheid dat zij hun muziek niet harder zetten dan 85 decibel. Señor Frog's was twee weken eerder aan de beurt.

door onze verslaggever
Jackeliene Geeve

Voor iedere avond dat de geluidsgrens wordt overschreden, eist het hotel een dwangsom van 5000 florin met een maximum van 1 miljoen. Radisson heeft actie ondernomen omdat het hotel klachten krijgt van gasten. De hotelgasten hoeven niet de dupe te zijn van de overmatig harde muziek die in het uitgaansgebied wordt gedraaid. Dat zegt advocaat Darin Crouch, hij verdeigt Radisson. “De Sand bar steekt, net als een struisvogel, zijn kop in het zand”,

zo meent Crouch. “Volgens hen moet het Radisson zelf maatregelen nemen en investeringen doen om de geluidshinder te beperken.” Belachelijk, volgens de advocaat. Want, zo zegt hij: “In Radisson slapen honderden gasten en werken nog eens honderd medewerkers. Dat tegenover een summier aantal medewerkers van de Sand bar. Welke belangen wegen dan het zwaarst?” Advocaat van de tegenpartij, Jamil Saade, geeft aan liever niet inhoudelijk op de zaak in te gaan. “Dat is ons beleid en daar houd ik mij aan. Wij wachten de uitspraak van

de rechter af.” De uitspraak vindt plaats op 19 december.

Señor Frog's
Recent, op 15 november, sleepte hotel Radisson ook horecagelegenheid Señor Frog's voor de rechter. In een kort geding eiste het hotel hetzelfde als dat zij nu van de Sand bar willen. Een geluidsmaximum van 85 decibel bij de bron (de betreffende bar) en een maximum van 50 decibel bij de gevel van hotel Radisson. Bij iedere overschrijding wordt 5000 florin in rekening gebracht. Echter stemde Señor Frog's in met dit voorstel en kwam het, in tegenstelling tot de Sand bar, niet tot een uitspraak. De limiet van 85 decibel werd vastgesteld door Sectie Bijzondere Verordeningen.

Geldhoeveelheid daalt

ORANJESTAD — Uit de meest recente cijfers van de Centrale Bank van Aruba over de maand september, blijkt dat de geldhoeveelheid is gedaald met 127,7 miljoen florin naar een totaal van 3,29 miljard florin.

Dat komt door een daling van het netto buitenlandse actief van 264,3 miljoen florin, vooral door betalingen van 119,3 miljoen florin aan staatsobligaties uitgebracht op de internationale markt en geldstortingen op buitenlandse rekeningen van bedrijven hier op het eiland. Daarbij ging er meer geld het land uit aan betalingen voor geïmporteerde goederen en diensten dan dat er binnen kwam door het geld dat toeristen hier uitgaven.

De daling van het netto buitenlandse actief werd wel deels gecompenseerd door de groei van het netto binnenlands actief met 136,6 miljoen florin. Die groei kwam mede door de stijging aan binnenlandse leningen.

Vooraf door de leningen van de publieke sector (de overheidsdeposito's daalden namelijk met 150,7 miljoen florin). De private sector leende ook meer; zo werd voor 5,4 miljoen florin meer aan hypotheek afgesloten (0,6 procent stijging) en voor 8 ton florin meer aan consumptie leningen (0,1 procent meer). Commerciële leningen daalden echter met 2,3 miljoen florin (0,2 procent).

De Centrale Bank publiceert in haar financieel-economische maandverslagen ook altijd cijfers over de overheidsinkomsten. Het is nog niet bekend waarom ze dat niet voor de maand september heeft gedaan. Uit het laatste verslag over augustus bleek in ieder geval dat de overheid 5,8 miljoen florin minder binnen kreeg, omdat het minder goed ging met de belastingopbrengst. De dalende belastingopbrengsten hadden vooral te maken met de winst-, grond-, inkomsten- en deviezenbelasting, die minder geld in de staatskas brachten.

Onduidelijkheid omtrent vreemdelingenbeleid

Leidi bijna maand in illegalencentrum

ORANJESTAD — Sinds Leidi Lopez Santana (32) dinsdag 19 november is opgesloten in illegalencentrum Centro Dakota is haar moeder hard bezig om aandacht te vragen voor haar verhaal. Het resultaat van gesprekken met overheidsinstanties is dat haar dochter nog steeds vastzit. Justitie-minister Arthur Dowers (AVP) liet gisteren via zijn woordvoerder weten dat zij volgens de regels moet worden gedeporteerd.

door onze verslaggever
Linda Reijnders

Moeder Crusita Santana Figueroa (50) vertelt *Amigoe* vanochtend dat de garantsteller voor haar dochter's vergunning gisteren een bezoek aan Departamento di Integracion, Maneho y Admision di Stranhero (Dimas) heeft gebracht en dat de door de instantie aangegeven laatste eis door de

garantsteller is ingewilligd. “Zij moet in haar huis een aanpassing doen om Leidi's aanvraag als hulp in de huishouding vergunningsgeldig te laten zijn. Die aanpassing gaat zij doen.” Formeel moet een vergunningsaanvraag overigens in eigen land worden afgewacht. Dat geldt voor alle nationaliteiten. In de tussentijd zit haar dochter aanstaande dinsdag een maand vast in illegalencentrum Centro Dakota (*Amigoe* artikelen 27 en 29 november). Haar moeder past op haar twee schoolgaande kinderen. Otto Koridon, bemiddeling Civiele Zaken van het ministerie van Algemene Zaken laat *Amigoe* 3 december via een email weten dat hij de zaak heeft doorgegeven aan minister Dowers, de directeur van Dimas en Warda nos Costa om te kijken 'of er mogelijkheden zijn om Leidi alsnog tegemoet te kunnen komen'. Gisteren ontving *Amigoe* het bericht van de woordvoerder van Dowers, Garrick Laclé, dat de minister liet weten dat zij terugmoet naar eigen land, de Dominicaanse Republiek. De minister scheen niet op de hoogte te zijn van het feit dat Santana slachtoffer is van het doen van valse aangifte tegen haar, want de woordvoerder sprak over de aangifte tegen Santana als zou deze geldig en terecht zijn. De verklaring van de man die haar aangaf is niet geldig doordat hij zijn handtekening niet plaatste volgens Koridon. Bovendien was het volgens Santana een valse aangifte uit wraakmotief, omdat zij hem afwees in de liefde. Ondertussen heeft Santana zelf al een aangifte wegens het doen van valse aangifte tegen de man gedaan. De moeder is bang dat de valse aangifte niet alleen zorgt voor uitzetting van

Oma Crucita met Leidi's twee kinderen.

haar dochter maar dat ook de vergunningsaanvraag hierdoor gevaar loopt.

Geen duidelijkheid

De vraag in hoeverre de kwetsbare positie van een illegaal mag worden uitgebuit door valse aangifte, maar ook of het humaan is iemand wekenlang in detentie te houden zonder strafrechtelijke verdenking, naar die antwoorden zocht de reactie. Het Herziene Toelatingsbeleid Vreemdelingen 2012 van het Ministerie van Integratie, Infrastructuur en Milieu geeft daar in ieder geval geen duidelijkheid over aangezien er niets staat over illegale detentie. Uit het rapport betreffende

de implementatie en uitvoering van de te nemen verbeteringen na bezoek Europees Comité inzake de voorkoming van foltering en onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen (CPT) wordt gesteld dat er 'thans geen duidelijkheid wordt verkregen in hoeverre het vreemdelingenbeleid gericht is op aanhouding en uitzetting van illegale vreemdelingen.' Er wordt verder gesteld dat 'indien structureel wordt ingezet op vreemdelingenbeleid zonder insluiting van illegale een voorziening van illegale detentie niet nodig is, maar indien dat wel het geval is is een structurele opvang noodzakelijk.'

In het kort

Inval Paradera

Justitie heeft vanochtend een inval gedaan in een woning in Paradera. Het gaat volgens een bron om het huis van een vrouw met de initialen R.R. die in dienst van de overheid zou zijn. Wat de reden van de inval is en of er aanhoudingen zijn verricht, is nog niet bekend gemaakt. Wel zou de inval te maken hebben met een onderzoek uit Nederland omdat er bij de huiszoeking ook Nederlands recherchepersoneel aanwezig was, aldus de bron. Het Openbaar Ministerie was niet direct beschikbaar voor een reactie.

Gratis vervoer

Om meer mensen kennis te laten maken met het openbaar vervoer zijn busritten naar Oranjestad met Arubus aankomende zaterdag gratis. Althans tussen tien uur 's morgens en twee uur 's middags. Het gaat echter niet om de routes tussen de hotels en Oranjestad. Met deze actie wil Arubus het busgebruik stimuleren, vooral voor mensen die in de stad willen winkelen. Neem dan niet de auto maar ook eens de bus, is het advies. Het bedrijf laat verder weten tijdens de feestdagen ook te rijden. Alleen minder, namelijk volgens het schema van de zondagdienst.

Afsluiting kruispunt

Een deel van het kruispunt Oude Schoolstraat met de Nieuwstraat wordt komend weekend afgesloten voor verkeer. Het gaat om wegwerkzaamheden aan de afwatering. Van zaterdag zes uur 's morgens tot zondag zes uur 's avonds is het kruispunt voor verkeer in beide richtingen afgesloten. Veranderingen voor het verkeer worden met verkeersborden en hekken aangegeven.

Inbraak Paulus School

Inbrekers hebben zich in de nacht van woensdag op donderdag toegang verschaft tot een klas van de St. Paulus School in San Nicolas. Het slot werd geforceerd en er werd een troep gemaakt in de klas. Het is niet duidelijk of er daadwerkelijk iets ontvreemd is.

Aruba reageert op overlijden Mandela

Waldy Simson met zijn handen op Mandela's schouders in 2008. Deze foto heeft de kunstenaar samen met replica's van twee Tiffany-werken die hij aan Mandela schonk, ook aan de Nationale Bibliotheek van Aruba gegeven.

ORANJESTAD — Net als elders in de wereld heeft ook het nieuws van het overlijden Nelson Mandela op Aruba flink wat reacties opgeleverd.

In de lokale politiek - zeker ook met de laatste verkiezingen - worden Mandela's woorden over zijn vrijheidsstrijd, apartheid, discriminatie nog vaak gebruikt. Vanmorgen vroeg plaatste premier Mike Eman op zijn Facebook een bericht: 'Namens het Arubaanse volk wil ik mijn oprechte medeleven delen vanwege het overleden van deze unieke persoonlijkheid Nelson Mandela'. Eman spreekt over een 'gevoel van groot verlies' die Arubaervaart na het horen van het nieuws. “Zo'n inspirerend leven van opoffering voor en toewijding aan de menselijkheid wat Nelson Mandela

heeft laten zien, zal voor ons altijd een leidend licht zijn.” De premier vertelt ook over het wereldkampioenschap voetbal in Zuid-Afrika in 2010 waar hij bij aanwezig was: “Het was de eerste keer in mijn leven dat ik het geweldige gevoel van zijn aanwezigheid als groot man en mens heb kunnen ervaren, al was het van een afstand.” Eman wenst de familie, het Zuid-Afrikaanse volk en de rest van de wereld 'die rouwt om het verlies van deze kompas van grootheid' veel sterkte. De van Suriname afkomstige kunstenaar Waldy Simson heeft Mandela (zie foto) wel mogen

ontmoeten. Gedurende zijn jarenlange verblijf op Aruba heeft hij daar veelvuldig artistiek werk van gemaakt en geëxposeerd. Simson die vooral Tiffany-werk maakt, ontmoette Mandela in 2008 vanwege de festiviteiten voor de 90e verjaardag van de vrijheidsstrijder. Hij mocht zijn werk in het Nelson Mandela Museum in Zuid-Afrika tentoonstellen. Op 21 juli van dat jaar sprak hij met Mandela in Qunu en schonk ook twee werken 'Amandla' en 'Women in love' die nog in het museum te vinden zijn. Nog steeds vormt deze ontmoeting en materiaal daarvan een belangrijk onderdeel van zijn huidige exposities. Een reactie van hem was voor deze editie van *Amigoe* niet voorhanden.

EQ3®

Quality Rugs

Handwoven in India

www.aruba-furniture.com

save 20%

on Zara collection

Schotlandstraat 45, Aruba, +297 583 3373

Brug voor schaatsbaan

Foto: Sharina Henriquez

ORANJESTAD — Voor de kunstschaatsbaan op rotonde Las Americas wordt een 5 meter hoge loopbrug gebouwd. Op die manier kunnen bezoekers hun auto's kwijt in het tegenoverliggende Linear Park en veilig over de brug naar de schaatsbaan zonder ook het verkeer te hinderen. Vandaag ondervond het verkeer wel enige hinder, omdat de rijbaan richting San Nicolas is afgesloten voor de aanleg. De schaatsbaan op de rotonde voor Cas di Cultura is vrijdag en zaterdag open om zeven uur open voor publiek. Voor 1,50 florin mag je een kwartier de baan op en 2,50 voor een half uur. Kinderen mogen niet zonder begeleiding van een ouder de kunstbaan op. Het gaat om een project van de Bo Bario, een overheidsinitiatief om wijken beter leefbaar te maken. De opbrengst van het schaatsen gaat naar Rotaract Club of Aruba.

Eerste loterij borstkanker succes

ORANJESTAD — Voor de eerste keer organiseerde de Mary Joan Foundation (MJF) een loterij. Loten werden onder andere langs de kant van de weg verkocht (zie foto). De loterij bleek een succes. Notaris Tromp trok afgelopen woensdag de winnende loten en de prijzen waren een scooter, fiets, mini iPad, weekendverblijf in hotel Renaissance, weekendverblijf in hotel Westin en een gezichtsbehandeling in Clarenne's Beautique. Dorolys Anzola, Manuel Pilguez, Sharon Pantophlet, Jo-Ann Arends, Sofia Lampe en Lucia Hoek zijn de gelukkige winnaars. De afgelopen maanden is de stichting actief geweest met lezingen en activiteiten om de bewustwording rondom borstkanker te vergroten.

Famia Planea krijgt modern jasje

ORANJESTAD — Het gebouw van Famia Planea is in een nieuw jasje gestoken. Met een nieuw logo en een gerenoveerde buitenkant, is het gebouw een stuk aantrekkelijker geworden voor leerlingen. Daardoor is de drempel lager om naar binnen te stappen.

Dat vertelt de trotse decaan Gislene Semerel van de mavo-school Mon Plaisir. 25 van haar leerlingen zijn verantwoordelijk voor de modernisering van het pand. De opknapwerkzaamheden van Famia Planea is hun bijdrage voor het wijkproject Good4The Neighborhood. "Famia Planea was voorheen een saai, onopvallend gebouw", vertelt Semerel. "Veel leerlingen wisten niet eens wat ze daar moesten zoeken, laat staan dat ze er naar binnen gingen. En dat terwijl de organisatie, die zich inzet voor seksuele voorlichting en het verkrijgen van voorbehoedsmiddelen, een belangrijke instantie is voor deze doelgroep. Volgens de decaan is door dit initiatief de drempel lager geworden om naar binnen te stappen voor hulp of informatie. "Doordat zij zo nauw betrokken zijn geweest bij de uitstraling van het gebouw, voelen zij zich nu veel comfortabeler. Er hebben zich zelfs direct al een aantal leerlingen aangemeld voor lidmaatschap. Dat is precies wat we wilden bereiken."

Finale
Het project Famia Planea is één van de projecten die deelnemen aan de vierde editie van het initiatief Good4The-Neighborhood. Volgende week vrijdag is de finale in winkelcentrum Palm Beach Plaza. "Ik heb niet precies gevolgd wat de andere scholen hebben gedaan", vertelt Semerel. "Maar ik vermoed dat de finale erg spannend gaat worden."

De leerlingen van Mon Plaisir voor het nieuwe gebouw van Famia Planea

Het gebouw Famia Planea in oude staat

COLOFON

Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V.
Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368

Bilderdijkstraat 16
Postbus 323, Oranjestad, Aruba

Directie:
Sigrid Hammelburg
arubadirectie@amigoe.com

Redactie:
Sharina Henriquez (coördinator)
Alex Lacle
Linda Reijnders
Jackeliene Geeve
Mirte de Rozario (corrector)
arubaredactie@amigoe.com

Administratie:
Zulaika Kelly (abonnements)
Grecia Willems (advertenties)
adminaruba@amigoe.com

Opmaak:
Zulma Kock
avisoaruba@amigoe.com

Verkoop:
Tiziana La Torre
tlatorre@amigoe.com

Distributie:
Zulaika Kelly, Zulma Kock
abonementaruba@amigoe.com

Kantooruren:
Maandag t/m Vrijdag 8.00am-4.30pm

Bankrekeningnummers:
Caribbean Mercantile Bank #20651903
Banco di Caribe #81027801

Klachten over bezorging?
Mail naar
klachtenaruba@amigoe.com

SURINAM AIRWAYS PRESENTS

ANDREA BOCELLI

LIVE IN CONCERT IN MIAMI → FEB 14-17 2014

CALL 582 7896
Special Package price*

Awg. 1,574.- p.p.

VALENTINE SPECIAL

- ✓ Roundtrip Airfare on Surinam Airways
- ✓ Two Free Checked Luggages
- ✓ 3 Night hotel Accommodations
- ✓ Economy Car for full stay
- ✓ Entrance Ticket Concert

MIAMI CONCERT AGENDA 2013

Jan. 7, 2014	Billy Joel
Feb. 22, 2014	Julio Iglesias
Mar. 28-30, 2014	Ultra Music Festival

**** Prices are based on 2 persons in a room - Prices are subject to change. Package is valid until Dec 31, 2013 or until concert is SOLD OUT.**

NEW SHIPMENT ARRIVED!

Furniture and bedrooms

NOW in our showroom!

DANA'S
furniture & more
Best Price Quality

18 YEARS IN ARUBA

SCHOTLANDSTRAAT 43-3 | OPEN TUESDAY - SATURDAY | 10AM - 6PM | CALL: 583-0912

ESSENTIAL HEALTH SUPPLIES

NOW OPEN
PATIENT CARE, BATH & SAFETY, MOBILITY & MUCH MORE!

WALKER & ROLLATOR ACCESSORIES

Rentals Available

Essential Health Supplies N.V. Caya Dr. J.E.M. Arends #17-A
Tel 297.587.0940 Fax 297.587.2770 info@essentialaruba.com f
NET DILANTI HOSPITAL!

Fundacion Arubano di Esnan Visualmente Incapacita

Primavera 233, Aruba Tel:(297)582-5222/ 582-5051, fax (297)582-0306
e-mail: favi@setamnet.aw website: http://www.favi.org

"What about... The beach today, nice- clean- and pure white sand..."

Aruba is Beautiful! ...And Clean...

Support:
Fundacion Aruba Limpi

583-8383

100% COTTON BEDDING

A great variety of **100% cotton** bedding now available at Dana's.

DANA'S
furniture & more
Best Price Quality

18 YEARS IN ARUBA

SCHOTLANDSTRAAT 43-3 | OPEN TUESDAY - SATURDAY | 10AM - 6PM | CALL: 583-0912

Herstel struisvogelboerderij bijna voltooid

De herstelwerkzaamheden aan de struisvogelfarm zijn bijna voltooid.

ORANJESTAD — De struisvogelboerderij gaat naar verwachting halverwege januari weer open voor lunch. De renovatiewerkzaamheden na de verwoestende brand aan het begin van dit jaar zijn in volle gang. De wederopbouw van het restaurantgedeelte liep wat vertraging op, onder meer door de levering van palen van het verkeerde formaat, maar lijkt nu op de goede weg te zijn.

“We denken midden januari geheel klaar te zijn”, zo laat manager Marjan Walhain aan *Amigoe* weten. Bijna een jaar geleden werd het bedrijf getroffen door het noodlot. Tijdens dakwerkzaamheden aan het hoofdgebouw, boven de toiletten, vatte het rieten dak vlam. Binnen korte tijd brandde het complete dak en vrijwel de hele inboedel van het restaurant af. Ook de prachtige Afrikaanse beelden en het houten safari-meubilair werden verkoold. Het dak waaraan gewerkt werd, was niet met riet be-

kleed, maar het rieten dak grensde daar wel aan. De sterke wind die dag zorgde ervoor dat de vlam of een

vonk van een gasbrander oversloeg naar dit rieten dak. Niemand raakte gewond en ook de dieren bleven ongedeerd. Het management liet toen al weten ‘door te zullen gaan’. De touroperators, die toeristen naar de boerderij brengen, zijn in de tussentijd de plek blijven aandoen. De struisvogelboerderij is dan ook gewoon open gebleven, alleen zonder restaurant.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

ORANJESTAD — De Kamer van Koophandel organiseert een lezing in het kader van maatschappelijk verantwoord ondernemen (*corporate social responsibility*).

Dit houdt in dat bedrijven op die manier omgaan met hun werknemers, klanten, toeleveranciers en andere belanghebbenden om een positieve invloed te hebben

De ronde van Sint

ORANJESTAD — Ook al was er enig rumoer rondom de kleur van zijn pierbazen dit jaar, het belletje Sinterklaas niet om zijn verjaardag op Aruba op traditionele wijze te vieren. Gisteravond en ook de dagen ervoor werd er op menig deur geklopt door Zwarte Piet die zijn zak met cadeau's achterliet. Ook lieten Sint en zijn gevolg menig kinderhart sneller kloppen door zelf even een bezoekje te brengen.

Zo werden de kinderen van de Iris Speelschool verrast door de goedheiligman zelf, vergezeld door enkele pierbazen. Er was muziek, er werd gedanst en de kinderen zongen voor de bezoekers. Een geluk was dat alle kinderen volgens de sint dit jaar lief zijn geweest en daarom werd aan iedereen een cadeau uitgereikt. Dinsdag liepen Sinterklaas en zijn pierbazen ook even de bibliotheek binnen en waren aangenaam verrast door de volle zaal met kinderen. Het programma bracht verhalen en filmpjes over de sint en ook schalden de sinterklaasliedjes uit de boxen. Voor ieder kind was er een geschenk en daarbij heeft Kiwanis Club Palm Beach de goedheiligman een helpende hand toegereikt. Ook de bibliotheek zelf heeft nog wat snoepgoed in de zak van piet gestopt zodat hij zeker genoeg had voor alle kleintjes.

Sint op voetbalveld

De teams van erevisie voetbal speelden dit weekend hun laatste wedstrijd van de eerste ronde Subway League 2013 - 2014. De Arubaanse Voetbal Bond had daarbij voor een verrassing gezorgd door Sinterklaas en zijn pierbazen uit te nodigen. De lijst van spelers werd nauwkeurig nagelopen door de

goedheiligman om te bezien wie er een cadeau kreeg en wie er mee ging in de zak. Zo kreeg een Omar Tromp van RCA een pensioenplan van de sint uitgereikt om zeker te zijn dat hij bij de club blijft en werd er hier en daar ook een roe uitgedeeld met een kwinkslag.

De verschillende clubs kregen anekdotes te horen en bijbehorende cadeau's met een grappige insteek. Voor de beverties van district 1 en 3 van Scouting Aruba was het vooral feest tijdens de viering waar Sinterklaas met vier pierbazen aanwezig was. De bedoeling was dat de scouts, van vijf tot zeven jaar, elkaar ook beter leerden kennen door samen zijn verjaardag te vieren. In deze drukke tijd zag Sinterklaas, naast zijn bezoeken aan alle huizen, ook nog even tijd om

bij hotel La Cabana Beach resort & Casino aan te wippen. Hij deelde er cadeau's

uit aan de kinderen die allemaal in zijn grote boek vermeld staan.

Von Liesdek zorgt voor Caribisch tintje 'Join the beat'

ORANJESTAD — De van oorsprong Arubaanse zangeres Diamanta von Liesdek heeft van zich laten horen in het Nederlandse televisieprogramma 'Join the Beat'. Samen met muzikale collega's maakte zij het nummer Boom Boom Boom, wat vervolgens de hoogste nieuwe binnenkomer (nummer 33) in de iTunes Top 100 werd.

Diamanta von Liesdek

In dit nieuwe Avro-programma, gepresenteerd door Gerard Ekdom, leggen producers Sven Figue en Tjeerd Oosterhuis elke week een basisbeat in een ander muziekgenre neer. Zowel luisteraars, amateurs en professi-

voor muziek tonen in de vijfde aflevering. Samen met Jamaï Loman, Loes Longering en Eller van Buuren (broer van Armin), gaf zij 'een Caribische flair' aan het geheel. In haar interview met Ekdom, dat volgt op het optreden, legt Von Liesdek uit dat ze al optreedt sinds ze negen jaar oud is. Het Arubaanse meisje dat voor de spiegel stond te oefenen, is uitgegroeid tot een stem op internationaal niveau. De Arubaanse zangeres begint in januari aan haar tournee in New York. Join the Beat is elke maandagavond te zien om 21:25 op Nederland 3 van maandag 4 november tot en met 16 december.

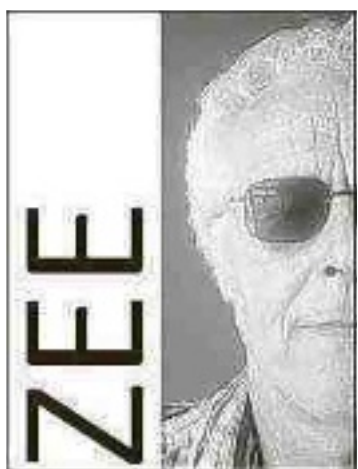
COLUMN

De Nobel-prijs

Van maandag tot en met vrijdag bespreekt Nico van der Zee in deze column zinnige en onzinnige zaken. Reacties zijn welkom: nicovanderee@gmail.com.

U slaat de krant open en op pagina twee ziet u een artikel staan over uw eigen overlijden. Dat is schrikken. U knijpt in uw arm om te voelen of u nog leeft en niet in een soort postmortale droom rondwaart. Het doet zeer, dus u leeft nog. Het is ook geen leuk artikel, geen lovende woorden, maar veel kritiek en beschuldigingen. Dit overkwam Alfred Nobel en dat krantenartikel is volgens de overlevering de aanleiding voor de Nobel-prijzen. Maar laten we het verhaal eens bij het begin beginnen.

Alfred Nobel was een Zweedse industrieel en scheikundige. Toen hij stierf was hij schatrijk en dat kwam vooral doordat hij de uitvinder was van explosieven. Die bestonden al vele jaren, maar het probleem was dat de springstoffen op vervelende momenten spontaan konden ontploffen. Alfred en zijn familie probeerden een springstof te ontwikkelen die stabiel is, die ontploft als de gebruiker het echt wil en niet eerder. Dat lukte en de nieuwe uitvinding werd dynamiet genoemd. Maar voordat het dynamiet uitgevonden was, moest er natuurlijk veel geëxperimenteerd worden en dat ging ook wel eens mis. Zo verloren een broer van Alfred en een aantal medewerkers het leven bij een onverwachte explosie.

Het speelt zich af in de negentiende eeuw als Europa zich sterk ontwikkelt. Er waren wegen nodig, spoorlijnen, tunnels. Daarbij kon men heel goed dynamiet gebruiken om obstakels uit de weg te ruimen. Alfred werd enorm rijk. Dynamiet bleek ook handig bij minder vreedzame handelingen zoals aanslagen en oorlogsvoering. Dat leverde hem een bijnaam op: handelaar van de dood. Toen een tweede broer van Alfred stierf, verscheen het artikel waarmee we dit stukje begonnen. Een Franse krant dacht dat Alfred zelf gestorven was en het artikel was zeker niet lovend. De handelaar van de dood was eindelijk gestorven. Volgens de overlevering zette het artikel Nobel aan het denken. Hij wilde een positieve bijdrage aan de mensheid leveren en besloot om na zijn dood zijn kapitaal beschikbaar te stellen voor de ontwikkeling van de wetenschap. Er zouden jaarlijkse prijzen komen voor wetenschappers, schrijvers en strijders voor de vrede, de

Nobel-prijzen. Uiteindelijk stierf Nobel op 10 december 1896 en 10 december is nog steeds de dag dat de prijzen worden uitgereikt. Volgende week is het dus opnieuw Sinterklaas voor de wetenschap. De Nobel-prijzen werden de olympische medailles van de wetenschap, de grootste eer die je te beurt kon vallen. Vijftien keer kregen Nederlandse onderzoekers een prijs. Nog nooit kwam de prijs op Aruba terecht, maar misschien loopt op dit moment een toekomstige winnaar rond op het eiland. Nelson Mandela won de Nobel-prijs voor de vrede, Einstein, Röntgen en het echtpaar Curie wonnen prijzen voor de wetenschap. Voor wiskundigen bestaat geen Nobel-prijs. Het is niet duidelijk waarom dat zo is. Er wordt een mooie anekdote verteld over de rivaliteit tussen Nobel en een beroemd wiskundige. De laatste zou een verhouding gehad hebben met de vrouw van Nobel. Helaas voor het mooie verhaal: Nobel is nooit getrouwd geweest, hij had wel een goede vriendin en maîtresse, maar die woonde in Wenen, ver weg van de wiskundige. De beste verklaring is waarschijnlijk dat Nobel het belang van de wiskunde niet zo hoog inschatte. Volgende week kunt u dus beelden verwachten op tv van de uitreiking van de Nobel-prijzen. Er bestaat ook nog een grappige variant van de Nobel-prijzen, de ig-Nobel-prijzen, maar die zijn al eerder dit jaar uitgereikt. Over igNobel maandag iets meer. Eerst genieten van het weekend.

op de gemeenschap. Er zijn veel redenen waarom bedrijven deze werkwijze zouden moeten omarmen. Tijdens de lezing die op donderdag 12 december is, geeft het Rode Kruis Aruba invulling hieraan door hun ervaringen en principes als vrijwilligersorganisatie te delen.

De bijeenkomst is tussen twaalf en twee uur 's middags in het auditorium van de Kamer. De sprekers zijn Michel La Haye en Indra Anthony, en de voertaal is Papiaments/Engels. De kosten zijn 35 florin inclusief lunch. Reserveren kan voor 11 december door een mail naar sueellen@arubachamber.com.

Certificaat voor veilig voedsel

ORANJESTAD — Verschillende werknemers van The Ritz-Carlton Aruba ontvingen onlangs hun ServSafe certificaat. Zij ontvingen het diploma samen met medewerkers van andere hotels tijdens een ceremonie in het hotel Divi Phoenix. Het doel van de training is om medewerkers te leren wat voedselveiligheid is en hoe belangrijk hygiëne is. Onder andere ook hoe het risico van besmetting te beperken en om de juiste balans tussen temperatuur en tijd te weten. Gast sprekers tijdens de uitreiking waren Gerald Sarmiento, restaurantdirecteur van Ritz-Carlton en de executive chef, Stephen Toews.

Konket: ‘Minister Francisca schiet eerst, en stelt dan pas vragen’

WILLEMSTAD — PAR-Statelid Armin Konket heeft elf vragen gesteld aan minister Jeanne-Marie Francisca van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn (Soaw) over het onderzoek van Soab binnen het ministerie. Volgens Konket handelde de minister volgens het motto ‘eerst schieten, en dan pas vragen stellen’ en nu blijkt dat ze hiermee onschuldige mensen heeft benadeeld.

Het Statelid baseert zijn uitspraak op een artikel over het rapport dat onlangs aan de minister is overhandigd. Daarin wordt gesteld dat het rapport niet rept over ernstig plichtsverzuim, integriteitskwesaties of gevoelige zaken. Deze drie punten waren voor minister Francisca aanleiding om

sancties te nemen tegen het managementteam. Het topkader van Soaw zit al zeven maanden thuis. Onder oud-minister Sherwin Josepha is het managementteam naar huis gestuurd. Konket wil weten waarom Soab deze drie punten niet in het rapport noemt. Ook wil het Statelid weten

of Soab expliciet opdracht heeft gekregen om te onderzoeken of het managementteam zich schuldig heeft gemaakt aan ernstig plichtsverzuim, integriteitskwesaties of gevoelige zaken en vraagt daarom ook om een kopie van de opdrachtbrief. Verder vraagt Konket of de leden van het managementteam hun functies kunnen hervatten. Uit het rapport zou volgens Konket ook blijken dat oud-minister Josepha het ministerie niet aanstuurde. Al gauw verwaterde het contact tussen hem en het managementteam. Daarom

wil het PAR-Statelid weten hoe de oud-minister tot de conclusie kon komen dat er sprake was van een politieke boycot door het managementteam. Uit het Soab-rapport blijkt dat er binnen het ministerie van Soaw gebrek is aan beleid en dat het ministerie kampt met een tekort aan mankracht en/of gekwalificeerd personeel. Op basis van deze constatering wil Konket weten welke stappen de minister gaat ondernemen om het ministerie te verbeteren, zodat het naar behoren kan gaan functioneren.

SGTK krijgt antwoord

WILLEMSTAD — Vakbond SGTK heeft vanochtend reacties gekregen van zowel aannemersvereniging AAV als de regering. Dit bevestigt Alcides Cova, voorzitter van de vakbond die opkomt voor de rechten van werknemers in dienst van aannemersbedrijven op het Isla-terrein. SGTK had voor vanmiddag 12 uur een ultimatum gesteld aan de overheid om een bijeenkomst tussen alle actoren bij het cao-conflict tussen SGTK en de AAV te beleggen.

SGTK houdt vanmiddag een algemene ledenvergadering in het Because Entertainment Center aan de Gosieweg. Deze bijeenkomst vindt plaats om vijf uur. Vooruitlopend hierop had de vakbond de regering gevraagd om duidelijkheid te verschaffen over het protocol, dat SGTK, AAV, de overheid en de Isla-raffinerij waren overeengekomen. Het niet naleven van

dit protocol is een van de redenen dat de 3 procent salarisverhoging voor SGTK-leden nog niet is uitbetaald. In een reactie stelt Cova dat de vakbond van zowel de overheid als de AAV een antwoord heeft gekregen. Hij kon echter niet inhoudelijk op beide brieven ingaan. De SGTK-voorzitter wil de leden eerst op de hoogte stellen van de inhoud in de voor vanmiddag geplande leden-

vergadering. SGTK en de AAV kwamen in 2012 een cao overeen. In deze cao stond dat de SGTK-leden per 1 januari van dit jaar een salarisverhoging van 3 procent zouden krijgen. Die verhoging is echter nooit uitbetaald, waarna de vakbond naar de rechter stapte. De vakbond werd in het ongelijk gesteld, omdat de rechter oordeelde dat de afspraak over een loonsverhoging niet zo kon worden uitgelegd alsof er geen voorwaarden aan verbonden zouden zijn. Deze nadere voorwaarden zouden zijn vastgelegd in het protocol tussen de vier actoren bij het conflict, SGTK, AAV, de regering en de Isla.

Palm wil onderzoek naar Korpodeko

WILLEMSTAD — Het gaat niet goed met Ontwikkelingsbank Korpodeko. Uit de jaarrekeningen van de bank zijn miljoenenverliezen gebleken over de afgelopen drie jaar. Minister Stanley Palm (Pais) van Economische Ontwikkeling wil dan ook overheidsaccountant Soab inschakelen om er een onderzoek naar te doen, zo meldde hij gisteren.

Palm nam onlangs kennis van de jaarrekeningen vanaf 2008. In 2008 en 2009 was het resultaat nog positief. In 2010 boekte Korpodeko echter een verlies van 4,3 miljoen gulden, in 2011 leed de bank 5,6 miljoen verlies en in 2012 5,9 miljoen gulden. Korpodeko is een financieringsinstelling die werd in 1985 opgericht met als doel het stimuleren en ontwikkelen van economische bedrijvigheid op Curaçao. Het bestuur bestaat uit vertegenwoordigers van de overheid, de vakbonden

en het bedrijfsleven. Palm heeft een brief naar het bestuur gestuurd waarin hij vraagt om medewerking. Volgens Palm wordt meer dan 50 procent van de door Korpodeko verstrekte leningen niet terugbetaald. Een voorbeeld is de 14 miljoen gulden die vorig jaar als lening werd verstrekt aan de failliete luchtvaartmaatschappij DAE. Volgens de minister kan dat geld als verloren worden beschouwd.

Palm vertelde dat hij het afgelopen half jaar diverse malen om informatie gevraagd heeft aan de Ontwikkelingsbank, maar telkens ontving hij daarop geen of slechts gedeeltelijke informatie. De minister kan niet zomaar een onderzoek instellen. Het volledige bestuur moet ermee akkoord gaan, maar volgens Palm zou ‘het raar zijn als ze niet zouden meewerken’. Korpodeko-directeur Chesron Isidora was vandaag niet bereikbaar voor commentaar.

Mandela zal een voorbeeld blijven

Vervolg van pagina 1

Marcha vindt dat het voorbeeld van Mandela gevolgd moet worden. “Laat haat niet overheersen, maar zet je in voor verzoening. Stap over je verschillen heen. Hij was iemand die 27 jaar in de gevangenis heeft gezeten, maar die toch voor zijn principes bleef strijden. Hij was zeer principieel. Hij was niet uit op macht. Hij bleef maar één termijn president van zijn land. Hij heeft altijd het goede voorbeeld gegeven.”

Ook voormalig vakbondsleider, gedeputeerde van Sociale Zaken en pas gekozen voorzitter van Kopamko Randolph ‘Dôis’ Gijsbertha laat zich zeer lovend uit over Mandela. “Hij was een uniek leider. In alle tijden heb je mensen die hun volk leiden. Maar Mandela was echt uniek. Hij was geliefd en kon op steun van zijn volk rekenen. Stel dat de wereld een president kon kiezen, dan zou hij unaniem tot president van de wereld zijn gekozen. En ik denk dat als dat mogelijk zou zijn geweest, de wereld er veel beter zou hebben uitgezien.”

Gijsbertha memoreerde vanochtend het inspirerende karakter van Mandela. “Hij heeft hele generaties van leiders geïnspireerd. Zijn levensfilosofie was dat

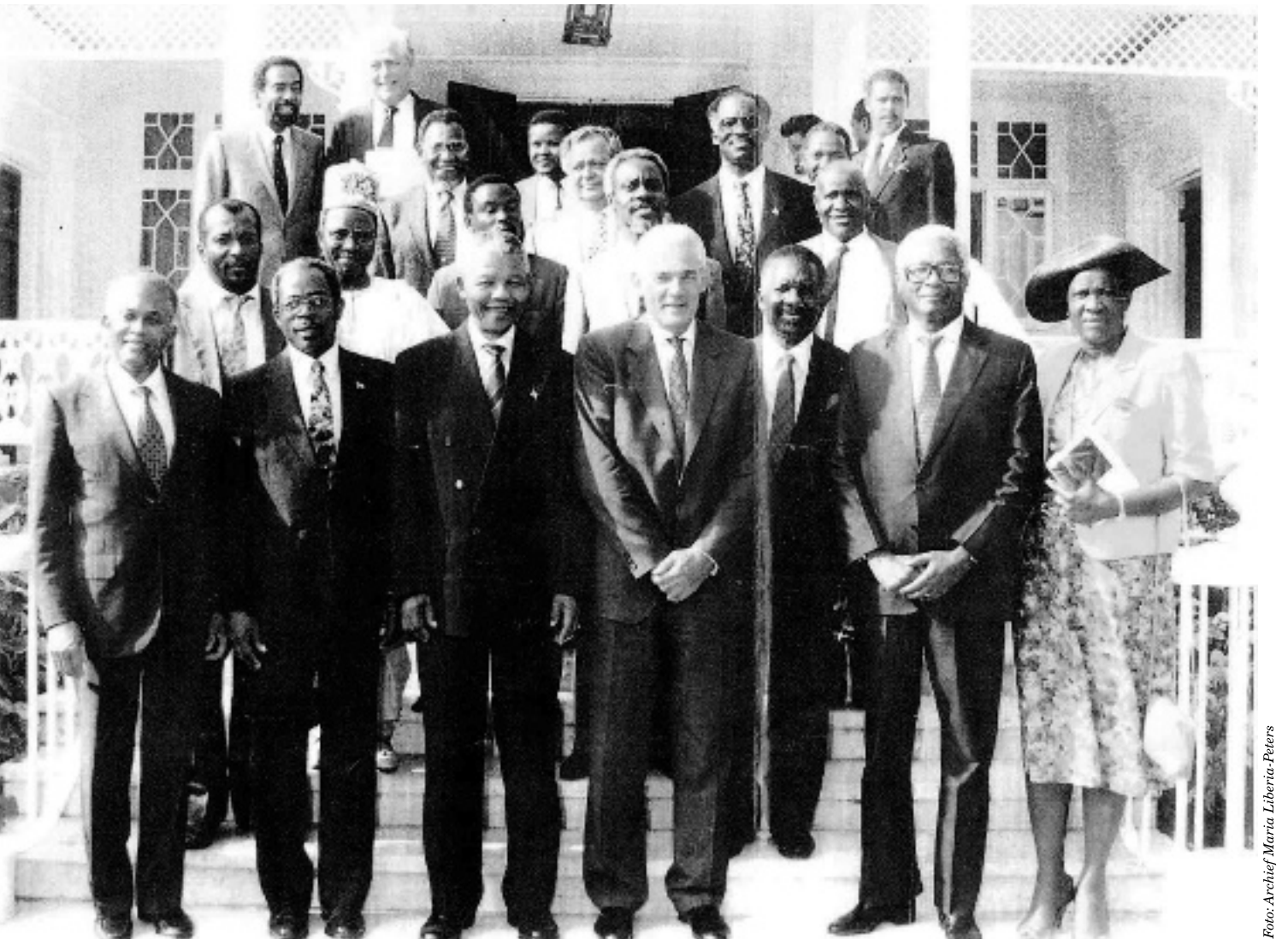

Foto: Archief Maria Liberia-Peters

De historische foto van de ontmoeting van toenmalig premier Maria Liberia-Peters met Nelson Mandela tijdens een bezoek aan Jamaica. Liberia-Peters staat uiterst rechts op de foto met de biografie van Winnie Mandela in haar hand.

je mensen met respect moet behandelen en dat iedereen gelijk moet zijn. Hij was iemand die niet handelde

uit haat of wraakzucht. Hij was een groots leider. Maar Mandela zei zelf dat hij geen heilige was.”

Icoon
Oud-premier Don Martina zei vanochtend over Mandela: “Hij ademde inspiratie uit. Hij inspireerde mensen. Hij was een rolmodel dat vergelijkbaar is met Jezus Christus. Hij heeft normen en waarden achtergelaten die nog eeuwenlang als een solide fundament voor deze wereld zullen dienen.” De oud-premier heeft Mandela nooit kunnen ontmoeten en constateert dat deze droom nu nooit in vervulling zal gaan. “Zijn normen en waarden zullen als voorbeeld moeten dienen, voor iedereen. Ook voor de inwoners van Curaçao.”

van zijn partij als zijn grote voorbeeld en zijn icoon. “Mijn grote voorbeeld is heengegaan. Hij heeft de missie die hij van de Heer heeft gekregen volbracht. Hij heeft veel geleden en ook veel gehuild. Hij heeft tegen onrecht gestreden. Dit allemaal voor vrede, het stoppen van discriminatie en een beter land en een betere wereld. Ik ben er trots op dat jij mijn icoon bent, maar zoals (de in maart van dit jaar overleden Venezolaanse president Hugo) Chávez niet meer leeft, ben jij Mandela ook heengegaan, maar zul je blijven voortleven. Julie zijn allebei op de vijfde dag van de maand in hetzelfde jaar gestorven. Maar de wereld zal jullie prestaties blijven waarderen.”

FOL-voorzitter en voormalig gedeputeerde Anthony Godett omschrijft Nelson Mandela in de nieuwsbrief

Advertenties Curaçao

The International School of Curaçao

is proud to celebrate its accomplishments with the Curaçao community and announces that

ISC passed its 3rd five-yearly International Baccalaureate (IB) program self evaluation with flying colors. The aim of this evaluation is for the IB organization to ensure that the standards and practices of the program are being maintained.

The IB Diploma program is offered as an added advantage in the last two years of high school to ensure students can gain access to the best colleges and universities worldwide. It is considered to be equivalent to the VWO Diploma.

Corporate CHRISTMAS CELEBRATION

14 DECEMBER 2013
20.00 pm – 01.00 am • All in price 125,00 p.p.

When the cozy atmosphere of Restaurant Brakkeput Mei Mei and the Christmas Spirit come together you'll experience the ultimate tropical Christmas celebration while dining under the stars! Enjoy with your colleagues the well loved local traditional Christmas dishes, but with a Caribbean touch!

Info & reservations: T. 767 1500.

Entertainment
Los Compadres
Gino Coelho
Trio Tremes
DJ Lu-C
Michael Anthony

GANA UN PREMIO PA BO SER KERÍ!

Bishitá nos app riba Facebook i registrá bo nominado pa gana un di nos premionan great pa fin di añ!

Premionan ku por skohe pa bo nominado:

- Christmas shopping spree na entre otro Benetton Curaçao
- Un sena pa 4 ku transporte den limo di Sicni 74 VIP Transport
- Un weekend stay pa 2 na Hilton Curaçao

Ta Ekstraordinario

Digicel

Quality Dishware

UITVERKOOP 20% - 50% korting OP = OP

28 NOV. - 7 DEC.

Open non-stop van 9:00 tot 18:00
Seru Loraweg 42-B
Tel: 461-2641
www.QualityDishware.com

De Esmeralda zal Annabaai weer aandoen

WILLEMSTAD — Het Chileense trainingsschip ‘Esmeralda’ zal op 23 december binnenlopen in de Annabaai en daar enige dagen blijven liggen. De viermaster van kapitein Juan Andrés De la Maza Larrain met aan boord 113 kadetten in opleiding zal blijven tot 29 december. De Esmeralda vertrok op 22 september uit Valparaiso (Chili) voor een trainingsjaar waarbij er 25 verschillende landen bezocht zullen worden. Curaçao heeft dit schip al meerdere keren mogen begroeten en ook deze keer zal er gelegenheid zijn het schip te bezichtigen. De informatie daarover zal nog worden vrijgegeven.

Verdachte moord
Vivica Spong blijft in cel

WILLEMSTAD — De 42-jarige Mark van Dorp, die wordt verdacht van de moord op Vivica Spong, blijft in de cel. Dat heeft de rechtbank in Utrecht gisteren bepaald. Van Dorp zit al bijna een jaar in voorarrest omdat hij zijn hoogzwangere vriendin zou hebben gewurgd. Het 31-jarige slachtoffer was een nicht van topadvocaat Gerard Spong. De ver-

dachte houdt vol dat hij zijn vriendin onder aan de trap heeft gevonden. Zoals bekend, noemde een voorlopige contra-expertise de val van de trap een waarschijnlijke doodsoorzaak. Advocaat Willem Jan Ausma vroeg daarop vrijlating maar zag dat verzoek niet gehonoreerd. De zaak gaat verder op 20 januari met de inhoudelijke behandeling.

Moordverdachte opgepakt

WILLEMSTAD — S.A.Q. van 23 jaar en afkomstig uit de Dominicaanse Republiek werd gisteravond opgepakt in de buurt van de San Mateowijk, voor de moord op Ramon A. Muñoz Feliz.

De dertigjarige Dominicaanse man Feliz werd in de nacht van 1 op 2 december vermoord, in de buurt van een nachtclub gelegen aan de Puerto Ricoweg. Muñoz Feliz is het zeventiende moordslachtoffer van dit jaar. De centrale meldkamer van de politie kreeg die nacht rond twee uur een melding binnen over de schietpartij. De agenten troffen de man in kritieke toestand aan in een auto. Het slachtoffer had een schotwond in het hoofd en gaf geen teken van leven meer. Getuigen verklaarden tegenover de politie meerdere schoten te hebben gehoord. Direct na die schoten zagen zij een auto wegscheuren. Feliz overleed ter

plekke. De politie heeft het totale aantal daders en de toedracht van de schietpartij nog in onderzoek.

Ruim 120.000 kilo drugs onderschept door FOL

WILLEMSTAD — Amerikaanse vliegtuigen die conform het FOL-verdrag drugstransporten opsporen, hebben van 1 oktober 2010 tot 30 september 2011, in totaal 120.000 kilogram drugs onderschept. Dit blijkt uit het evaluatierapport van de uitvoering van het verdrag inzake Forward Operating Locations (FOL) op Curaçao en Aruba, die onlangs aan de Staten is aangeboden.

In de periode van oktober 2010 tot september 2011 werden 713 vluchten uitgevoerd. Vanaf het lokale vliegveld Hato waren dat 696 vluchten en vanaf het Arubaanse vliegveld Reina Beatrix waren dat 17 vluchten, wat respectievelijk 4490 en 112 vliegreuren bedraagt.

Tevens werden in totaal 293 missies uitgevoerd waarbij de zogenoemde ‘host nation

riders’ (HNR’s) nodig waren. Deze waarnemers moesten meevliegen op vluchten die de grenzen met derde landen overschrijden. Zij vertegenwoordigen hun regering gedurende het overvliegen van

het soevereine gebied van een derde land en verschaffen expertise over het gebied waarboven wordt gevlogen. Deze 293 missies werden allemaal uitgevoerd vanaf het vliegveld Hato. Het aantal missies boven Colombiaans grondgebied bedroeg 118 en het aantal missies boven Colombiaanse territoriale wateren en internationale wateren was 175. De HNR’s hadden allen de Colombiaanse nationaliteit. Tijdens die

vluchten werden 117.000 kilogram cocaïne onderschept, alsmede 2100 kilogram marihuana en 29 kilogram heroïne. In de rapportageperiode zijn verder geen problemen

of incidenten aan de lokale of Arubaanse autoriteiten gemeld, die te maken hebben met de interpretatie en/of implementatie van het FOL-verdrag.

Advertenties Curaçao

TE KOOP: EEN TERREIN HUURGROND
van 2000 m² in de buurt van Ma Louisa
voor Fl. 50.000,-
NSHA nv - Tel.: 560 3345

De Buijthuis

Relaxed Guided Drive

www.relaxed-guided-drive.com

Villa Grote berg appartementen

www.apartamentcuracao.nl

Christmas Fair
Banda Abou
14 December 2013

12:00 till 20:00
Martha Kooye 8 & 10

Turn Key Vista Royal, NAf 598.000
incl. zwembad en kavel!

Turn Key Vista Royal, NAf 615.000
incl. zwembad en kavel!

BREMMERS
REAL ESTATE

Ja, Sinterklaas bestaat echt!
Villa met termijnbetaling achteraf
Uniek op Curaçao en wel zo veilig!
www.bremmers.com 7670309

“WELCOME TO OUR WORLD”

SUPEROCEAN
CHRONOGRAPH II

BREITLING BOUTIQUE
RENAISSANCE RESORT
CURAÇAO

Advocaat Vaders eist vrijspraak 22 jaar geëist voor moord op Ali Kani

WILLEMSTAD – Als het aan officier van Justitie Philomijn van Loghten ligt, verdwijnt Claydensy Mercera voor 22 jaar achter de tralies, voor de moord op Aldrin 'Ali' Kani op 15 oktober 2011. Volgens advocaat Marijke Vaders zal dit echter niet lukken, omdat er simpelweg geen bewijzen zijn. Ze pleitte voor vrijspraak.

Daarnaast wordt de man verdacht van poging tot doodslag op de minderjarige zoon van Kani, die op de bewuste dag samen met zijn vader in de kapperzaak Ado Den Haag aanwezig was. Mercera stond tevens terecht voor het schieten op politieagenten en vernieling van een politie-auto, tijdens een achtervolgving vanaf Salina tot Koraal Specht na de moord.

Van Loghten diende voor de behandeling van de zaak afgelopen woensdag een verzoek in, om de dagvaarding te wijzigen door onder andere nog twee tenlastelleggingen bij te voegen over misdrijven die Mercera in Nederland zou hebben gepleegd. Het gaat hier om vuurwapen- en munitiebezit op 6 november en omdat hij in de periode augustus tot november vorig jaar in het bezit was van een vervalste paspoort. Dit werd niet door de rechter toegestaan.

De officier probeerde de rechter te overtuigen dat Mercera speciaal voor de moord op Aldrin 'Ali' Kani uit Nederland werd ingevlogen, waar hij met zijn vriendin en kinderen woont. Er zouden bewijzen zijn dat Mercera lid is van de bende No Limit Soldier die ook in

Nederland actief zou zijn. De officier baseert dit op onderzoeken van de lokale en Nederlandse autoriteiten. Van Loghten wees verder op een bendeoorlog tussen de NLS en de groep Kani en dat ten tijde van deze zaak over en weer afrekeningen hebben plaatsgevonden. De bendeoorlog is volgens haar ook het motief voor de moord op Aldrin. Verder zou 'Tyson' Quant, die volgens de officier een belangrijke rol speelt in de bende, een boodschap aan Mercera hebben doen toekomen dat hij 'tot het einde een soldaat moet zijn en dat de dingen in behandeling zijn'. Dit blijkt uit een tapesprek tussen de vriendin van Quant en een ander meisje op 11 mei vorig jaar, aldus Van Loghten. Hieruit kan ook worden vastgesteld dat de moord met voorbedachten rade werd gepleegd, aldus Van Loghten.

Daarnaast blijkt uit een DNA-test dat er een waterfles met daarop Merce-ra's DNA, in de gebruikte vluchtauto van het merk Kia Rio werd gevonden. Tevens was er een vingerafdruk op de auto. Bovendien werd een schotdeeltje op het in beslag genomen shirt van Mercera gevonden, wat erop

duidt dat hij betrokken was bij een schietpartij.

Schandalig

Hiermee kan het OM echter niet bewijzen dat Mercera betrokken was bij de moord op Kani. Dat er een fles met zijn DNA in de auto werd gevonden en één van de vele vingerafdrukken aan de buitenkant van de auto van hem was, betekent niet dat hij op die bewuste dag aanwezig was in de kapperszaak, noch dat hij op Kani heeft geschoten en dat hij in de vluchtauto heeft gezeten, aldus Vaders. "Anders zouden er meerdere vingerafdrukken in de auto zijn gevonden en niet maar eentje op een fles, die geen onderdeel is van de auto en eentje aan de buitenkant. Tevens kan Mercera door het schotdeeltje op zijn shirt niet gelinkt worden aan deze moord, aldus de advocate. "Bovendien hebben de getuigen die toen in en buiten de kapperzaak aanwezig waren, inclusief politiegagenten die ooggetuigen waren, Mercera niet herkend als een van de daders."

Vaders was verder helemaal niet te spreken over de handelingen van het OM in deze zaak. Zo kreeg ze van de officier pas een kwartier voor de behandeling van de zaak, een procesverbaal (PV) met de verklaring van de minderjarige zoon van Kani, die in januari vorig jaar is opgesteld. Dit noemt ze schandelijk. De raadsvrouw kreeg van de rechter tijd om het docu-

ment te bestuderen, maar kon het niet waarderen dat het OM deze belangrijke informatie heeft achtergehouden. Hierdoor heeft de verdediging niet de mogelijkheid gekregen om vragen te stellen aan de minderjarige getuige. Nadat ze de verklaring had gelezen, kwam ze tot de conclusie dat het jongetje mogelijk beïnvloed werd, waardoor hij dingen zegt die niet overeenkomen met de andere bewijzen in deze zaak. Dit maakt zijn verklaring onbetrouwbaar, aldus Vaders. Ze verzocht de rechter om deze verklaring niet als bewijs mee te nemen, gezien Mercera het recht heeft op een eerlijk proces.

Als uitleg voor het te laat indienen van het PV zegt de officier dat dit de schuld is van de politie. De verbalisant die het PV heeft opgeemaakt, maakt geen deel meer uit van het politiekorps en weigerde waarschijnlijk uit boosheid om haar documenten met ex-collega's te delen, legde Van Loghten uit. De politie heeft dit later uit een computer moeten halen voor de officier.

De rechter heeft enkele weken de tijd nodig om het dossier te bestuderen, alvorens een uitspraak te kunnen doen. Hij heeft 18 december geprikt, maar aangezien op die dag de regiezitting van de moord op Wiels plaatsvindt, kan het vonnis eerder op 13 december of zelfs na 18 december uitgesproken worden.

Asjes vicevoorzitter Octa

Ivar Asjes te midden van zijn LGO-collega's in Brussel

BRUSSEL/WILLEMSTAD — Premier Ivar Asjes is tijdens de ministeriële bijeenkomst van de LGO-landen (Landen en Gebieden Overzee) in Brussel verkozen tot vicevoorzitter van dit overleg; voluit de Overseas Countries and Territories Association (Octa).

Zijn collega van de Britse maagdeneilanden, premier Orlando Smith, werd tijdens deze vergadering uitgeroepen tot voorzitter. Octa bestaat uit 22 landen en/of territoria die constitutionele banden hebben met de Europese landen Denemar-

ken, Frankrijk, Nederland en Groot-Brittannië. Dit zijn veelal kleine eilanden zoals Curaçao, die kampen met specifieke problemen als kwetsbaarheid door klimaatverandering en moeilijkheden rond aanleg en onderhoud van infrastructuur.

tuur. Ook komen tijdens het overleg sociaal-economische zaken en duurzame energie aan bod.

Volgens Asjes is zijn functie als vicevoorzitter van deze internationale organisatie een belangrijke stap voor Curaçao. "Het zet Curaçao op de wereldkaart en kan bijdragen aan de versterking van de banden en onderlinge samenwerking in de regio."

Wit Gele Kruis vernieuwt ISO certificering

WILLEMSTAD — Het kwaliteitsmanagementsysteem van de Stichting van het Wit Gele Kruis voor Thuiszorg 'Prinses Margriet' is onlangs gedurende een certificaatvernieuingsaudiet steekproefsgewijs wederom beoordeeld op de normen EN ISO 9001:2008.

Het audit-resultaat geeft weer dat het management-systeem van toepassing blijft op: het verlenen van thuiszorg; verpleging en verzorging in de thuissituatie, transportzorg en de nul tot vierjarigenzorg.

De lead assessor van Lloyd's Register Quality Assurance (LRQA) uit Rotterdam, Mar-

cel de Bruijn, is hiervoor overgekomen om deze vijfdaagse audit uit te voeren. Alle bedrijfsprocessen, Beleid en Doelstellingen, Documenten, Procedures en Protocollen zijn beoordeeld. Tevens is door het houden van interviews met de medewerkers in het veld nagegaan of de werkwijzen voldoen aan

Gratis wifi in binnenstad

WILLEMSTAD — Er komt binnenkort gratis wifi in de binnenstad. Het initiatief is van het CTB (Curaçao Tourism Board). Minister Stanley Palm van Economische Ontwikkeling kondigde gisteren in zijn persconferentie aan dat dit per 23 december gebeurt. Directeur Hugo Clarinda van het CTB meldde echter desgevraagd dat hij nog niet met zekerheid kan zeggen wanneer het wifi-netwerk precies beschikbaar zal zijn. Wel legde hij uit dat het gratis is, maar 'niet ongelimiteerd'. Toegang tot het netwerk kan worden verkregen door opgave van je e-mailadres. In Otrobanda is dit mogelijk bij onder andere Megapier, Riffort en Brionplein en in Punda vanaf Marshe Nobo tot Wilhelmnaplein, aldus minister Palm. UITS gaat voorzien in de infrastructuur van het netwerk, en het CTB gaat het beheren. Raygen Zuiverloof van de Downtown Management Organisatie (DMO) in Punda is zeer verheugd over het initiatief. "Er werd al een aantal jaren over gratis wifi gesproken en nu is het opeens zover."

MAW klopt aan bij Vertegenwoordiging

WILLEMSTAD — Het bestuur van de Marilyn Alcala-Walle Foundation (MAW) wil met de Vertegenwoordiging van Nederland in Curaçao spreken over de studieleningproblematiek. Een verzoek hiertoe is onlangs de deur uitgegaan.

De stichting is al heel lang bezig met een project om naar oplossingen te zoeken voor de problemen met terugbetaling aan de Nederlandse studiefinancieringsinstelling DUO. Met name het gebrek aan

een steunpunt op Curaçao en gemis aan juiste informatie. Ook het betalen via de deurwaarder wordt aangekaart. Er zijn verschillende klachten over de deurwaarder. Zo zou het deurwaarderkantoor geen overzicht willen verstrekken van de dossiers die achterstallig zijn zodat de debiteur weet wat hij betaalt. Verder zijn er debiteuren die een regeling hebben getroffen met DUO en toch nog aanmaningen krijgen terwijl ze netjes betalen. Elke dag opnieuw wordt de stichting geconfronteerd met nieuwe gevallen terwijl de op-

lossing redelijk eenvoudig is als er bereidwilligheid is, aldus voorzitter Marilyn Alcalá-Wallé in de brief.

MUEBLES MYRIAM TRADING N.V.

Winston Churchillweg 22 (naast Burger King)

**Interior Deco
and Design**

**Nieuwe
Exclusieve
Collectie**

Niet te vergeten ons grote assortiment stoffen voor gordijnen en ook bekledingsstoffen.

 Myriam Trading interiors deco & design

**UP TO
50%
OFF**

FURLA

CURACAO RENAISSANCE MALL, 5999-4611021
WWW.FURLA.COM

Bedrijfsleven bezorgd over toekomst Bonaire

Politieke eenheid nodig om gewenste ontwikkeling een kans te geven

KRALENDIJK — De Bonaire Business & Employers Association (BBE), de vereniging van bedrijfsleven en werkgevers, maakt zich zorgen over de politieke situatie op het eiland. Volgens de organisatie is het tijd om de politieke tegenstellingen aan de kant te zetten en de koppen bij elkaar te steken om zo oplossingen te zoeken voor de urgente problemen, om het eiland een impuls te geven zich in de gewenste richting te ontwikkelen. Dat schrijft de BBE in een brief aan de Eilandsraad van Bonaire.

De BBE constateert dat overheidsdiensten slecht presteren. De situatie wordt verergerd door berichten over kernfunctionarissen die ontslag nemen. Door gebrek aan communicatie met de gemeenschap zorgt dit voor onzekerheid en speculaties over mogelijke opvolging. Dit leidt tot grote ongerustheid bij de bevolking.

Om haar stellingen te illustreren wijst BBE op het feit dat het toerisme niet de juiste aandacht krijgt die het verdient. Gewenste wijzigin-

gen binnen het TCB worden niet doorgevoerd. Er worden sinds 2010 geen gegevens meer verzameld en ook gerichte actie om meer airlift aan te trekken, lijkt te ontbreken. Beleid en ontwikkeling voor de diverse sectoren zoals het afgeven van vergunningen, het erfpachtrecht, de grondbelasting, nieuwe pier, airlift, centrumvisie, centraal dialoog, duurzaamheid, infrastructuur en het Masterplan voor de ontwikkeling van het eiland zijn in de ijskast gestopt. Dit alles belemmert impulsen om te investeren op een ogenblik

dat dit cruciaal is voor het eiland, mede gelet op de evaluatie in 2015.

BBE biedt zich aan om te helpen bij het gezamenlijk zoeken naar oplossingen voor de problemen van het eiland. Daarbij dienen transparantie en dialoog centraal te staan, om een stabiele toekomst met economische en sociale vooruitgang voor Bonaire te bewerkstelligen. Ondertussen is al een positieve reactie ontvangen van de gezaghebber en gedeputeerde Burney el Hage, meldt Albert Arends, voorzitter van de BBE.

Hartweek succesvol

KRALENDIJK — Volgens ‘Fundashon Hart voor Bonaire’ is de eerste hartweek die zij heeft georganiseerd een groot succes geworden. De bedoeling van de hartweek is om informatie te verschaffen over hart- en vaatziekten en voorlichting te geven over preventie. Daarnaast wil de stichting zoveel mogelijk zogeheten ‘6 minutes safe gebieden’ bevorderen.

Tijdens de hartweek zijn doktersposten in de diverse wijken bezocht. Medewerkers van HvB, vergezeld

van een cardioloog, gaven daar antwoord op allerhande vragen van en over hartpatiënten. De laagdrempelige en ongedwongen wijze waarop men zijn of haar hartproblemen kon bespreken werd als zeer aangenaam ervaren. Er is veel vraag naar herhaling hiervan.

Nu al is afgesproken dat tijdens de Hartweek in november 2014 eenzelfde tour zal worden georganiseerd. Er zijn ook contacten gelegd met mensen in de wijken die belangstelling hebben om een AED gebruikerscursus te volgen. Een AED is een apparaat dat elektrische stroomschokken afgeeft om het hartritme te herstellen. De Rotaryclub Bonaire heeft zo’n apparaat ter beschikking gesteld. In Rincon zullen de medewerkers van de MCB bank dezelfde training van de instructeurs van HvB gaan krijgen. MCB neemt een AED voor deze wijk voor haar rekening.

De belangstelling voor de cursussen is groot en de resultaten zijn inmiddels zichtbaar in het straatbeeld.

Bewust doorspoelen via toilet en gootsteen

KRALENDIJK — De Bonairiaanse overheid heeft huis aan huis een voorlichtingsfolder, begeleid van een brief verspreid. Die zijn onderdeel van de voorlichtingscampagne: ‘Let op wat je doorspoelt’. De campagne is erop gericht om de inwoners te waarschuwen om geen dingen door het toilet of de gootsteen te spoelen, die daar niet in thuishoren. De actie is nodig omdat op korte termijn het rioleringsstelsel en de nieuwe rioolwaterzuiveringsinstallatie gaan proefdraaien.

De campagne is een initiatief van het Openbaar Lichaam Bonaire in samenwerking met WEB NV en het ministerie van Infrastructuur en Milieu. Behalve via brief en folder, zijn er ook radiospots en televisieprogramma’s. De campagnemiddelen zijn ook te zien op de Facebook-pagina ‘kloaka.bonaire’ en de internetsite www.bonai-regov.an. Bij de campagne hoort ook een prijsvraag met mooie prijzen. Iedereen die

Digicel maakt 400 kinderen blij

KRALENDIJK — Digicel heeft onlangs samen met Fesbo, de federatie van buurtcentra, een Sinterklaasfeest georganiseerd voor 400 kinderen tussen drie en twaalf jaar oud. Het feest waar de Sint en de Pieten ook bij aanwezig waren, werd gehouden in het Buurtcentrum Nort’i Salina.

De kinderen kregen een Digicel T-shirt en een soundmakers. Daarnaast was er ook een versnapering en werd snoepgoed uitgedeeld. De

kleintjes hebben genoten van de show van de pieten en hebben zich vermaakt in de bouncer. De muzikale omlijsting werd verzorgd

door Magic Ed. “Het was echt bedoeld als een surprise voor de kinderen. Wij beseffen dat wij niet alle kinderen op het eiland blij kunnen maken. Daarom is het onze vurige wens dat andere bedrijven ons voorbeeld ook zullen volgen”, aldus Irvinia Daantje, pr-functionaris van Digicel Bonaire.

Kidz at Sea, MPC en Sundial Build Your Future 2014 wordt uitgevoerd

PHILIPSBURG — Milton Peters College (MPC), Sundial School en Kidz at Sea Foundation hebben eind november een strategische Memorandum of Understanding (MoU) getekend voor de uitvoering van Build Your Future 2014.

De overeenkomst schetst hun samenwerking in het Build Your Future-programma dat volgend jaar op beide scholen zal worden ingevoerd. MPC en Sundial werden vertegenwoordigd door algemeen directeur Wim de Visser, terwijl Kidz at Sea werd vertegenwoordigd door Garth Steyn.

Het Build Your Future-project begon als een gezamenlijk initiatief van St. Maarten Marine Trades Association (SMMTA) en St. Maarten Sailingschool. Build Your Future is in 2013 op beperkte schaal als onderdeel van het Werk Ervarings Programma (WEP) bij MPC geïntroduceerd. Tijdens dit eerste jaar, heeft een deel van de vierdejaars van de vso-pkl/pbl, afdeling Timmer-

Vlnr: Rien Korteknie, Dean Ducreay, Mireille Peterson-Regales, Rens Heestermans, Wim de Visser en Garth Steyn met de ondertekende MoU.

werk van MPC deelgenomen aan de bouw van een kleine boot in Noorse stijl, bekend als een Skerry. De afgewerkte boot werd vervolgens aan koning Willem-Alexander en koningin Máxima getoond tijdens hun recente bezoek aan het MPC op 13 november. De Kidz at Sea Foundation werd vervolgens formeel opgericht om zeilprogramma’s voor jongeren op te zetten op St. Maarten en met hulp van een royale subsidie van de

Samenwerkende Fondsen zal ze in staat zijn om dat te doen, werd gesteld in een persbericht.

De MoU stelt dat er minimaal drie boten van het Skerry-ontwerp zullen worden gebouwd op de schoolcampus, als onderdeel van de aangeboden buitenschoolse activiteiten. Tal van leerlingen van elke school zullen worden opgeleid als gecertificeerd zeiler en een selecte groep leerlingen zal jaarlijks

deelnemen aan de Heineken Regatta. De leerlingen zullen ook deelnemen aan inter-schoolse wedstrijden en vaardagen in de Simpson Bay Lagoon, in de Skerry-boten die zij hebben gebouwd. Deze projecten hebben meerdere doelen, zoals het verbeteren van het zelfvertrouwen van de leerlingen, het aanleren van teamwork en het oplossen van problemen via project-based learning en om hen kennis te laten maken met materialen en technieken die worden gebruikt in de scheepvaartindustrie en met de beroepen die daar zijn.

Door het project leren ze ook een sport waar ze hopelijk vele jaren plezier van beleven. Op alle gebieden zal het personeel van beide scholen en Kidz at Sea intensief samenwerken om het een groot succes te maken, aldus het persbericht. MPC en Sundial bedanken Steyn en Kids at Sea-directeur Lorraine Talmi voor ‘deze grote educatieve kans’. De scholen kijken ernaar uit om het project een integraal onderdeel van het onderwijs te maken.

VOEDSELBANK
Curaçao
www.voedselbank-curaçao.org

De Voedselbank helpt al 40 jaar.
Help ons helpen!

Cruise from Curaçao on the Monarch

Availability: 11 december 2013 & 8 - 15 - 22 - 29 January 2014
Call your local Travel Agent for reservations or call 733 1600

Inside Cabins **STARTING from Ang. 1.450,-*** Outside Cabins **STARTING from Ang. 1.750,-***
No obstructive view

ANG. 300,00 DEPOSIT PER PERSON is required. Immediate full pay for June sailings.
*The price includes: One week cruise - All inclusive system on board.
PER BOOKING, TIPS: ANG. 180,00 (to be paid on board)
PROMOTION VALID ONLY FOR NEW RESERVATIONS for Sailings in June and September 2013.
NOT TO BE COMBINED WITH OTHER OFFERS OR PROMOTIONS.
NOT VALID FOR GROUPS. PRICE IS PER PERSON, BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND SPACE AVAILABILITY.

Advertenties Curaçao

FunGO!!!

THE FUN BINGO SENSATION STRIKES BACK!

Speel met 3 winkansen!

- Instant prijzen!** Shop bij de deelnemende Funpartners, swiipe je Fun Miles-pas en ontvang Fungotickets! Maak ze snel open voor kans op een instant prijs!
- Lucky Shapes-prijzen!** In elk Fungoticket staan bingoballen afgedrukt. Knip en plak deze op de speciale Fungocard*. Vorm jij een Lucky Shape? Ga snel naar Kooyman om je prijs te claimen! Voor deze prijzen geldt: **wie het eerst komt wint.**
- Hoofdprijzen!** We verloten een gloednieuwe **KIA Picanto** en in totaal meer dan **150.000 Fun Miles!** Om mee te doen lever je de Fungocard* met 15 correct geplakte bingoballen in bij Kooyman.

Benzinebon van BONACO t.w.v. \$ 500,- (3x)

Kadobon van Kooyman t.w.v. \$550,- (10x)

VISA Money Card van MCB t.w.v. \$300,- (6x)

BOONACO • Addo's Bookstore • Blokker DA Drogisterij • Juwelenhuisje More for Less • Subway • UTS • WattaBurger

CICILIA MOTORS

KOORYMAN

MCB
MADURO & CURIEL BANK (BONAIRE) N.V.

Kijk voor meer info op www.funmiles.net

*De Fungocard is het bingoformulier. Haal het bij de deelnemende partners tegen inlevering van vijf Funtickets met 'geen prijs'. Deze actie is geldig t/m 31 januari 2014.

Wereld rouwt om dood ‘vredesprofeet’ Mandela

JOHANNESBURG — Zuid-Afrika en de rest van de wereld rouwen om Nelson Mandela, die volgens een Zuid-Afrikaanse krant als vredesprofeet een man van integriteit en een baken van hoop was. Leiders over de gehele wereld noemen hem een zoon, een vader en een voorbeeld dat altijd zal blijven voortleven.

Mandela, die in 1994 de eerste zwarte president van het nieuwe Zuid-Afrika werd, overleed gisteren op 95-jarige leeftijd in zijn woning in Johannesburg. Hij lag dit jaar maandenlang met een longinfectie in het ziekenhuis. Nadat president Jacob Zuma zijn overlijden bekend had gemaakt, gingen Zuid-Afrikanen massaal de straat op om hem te herdenken. Sommigen rouwden, maar anderen dansten om het leven van de overledene te

vieren. Maandag begint in Zuid-Afrika naar verwachting de officiële rouwperiode met een speciale dienst in het stadion FNB in Soweto, aan de rand van Johannesburg. Mandela's lichaam zal drie dagen opgebaard liggen in het Uniegebouw in Pretoria, de officiële zetel van de Zuid-Afrikaanse regering. Volgende week zaterdag heeft de staatsbegrafenis plaats in Qunu, het geboortedorp van de anti-apartheidsstrijder in

de zuidelijke provincie Oost-Kaap. Het was Mandela's uitdrukkelijke wens bij zijn familie te worden begraven. De Amerikaanse president Barack Obama, de eerste afro-Amerikaanse president van de VS, noemde Mandela een persoonlijk voorbeeld. "Mijn eerste politieke daad ooit was demonstreren tegen de apartheid", zei Obama. Hij vindt dat Mandela meer heeft bereikt dan ooit kon worden verwacht. Mandela's voorganger als president, Frederik Willem de Klerk, roemde Mandela's menselijkheid, inlevingsvermogen en grootsheid. Onder De Klerk kwam de overledene na 27 jaar gevangenschap vrij. Samen kregen zij in

1993 de Nobelprijs voor de Vrede. Premier Mark Rutte kenschetste het overlijden als 'een moment om stil van te worden en dankbaar terug te kijken'. Koning Willem-Alexander heeft de nabestaanden een brief gestuurd waarin hij de wijsheid, integriteit en vriendelijkheid van Mandela prijst. Ook de sportwereld herdacht de oud-president. Oregan Hoskins, voorzitter van de Zuid-Afrikaanse rugbybond, herinnerde aan het 'wonder' dat Mandela verrichtte tijdens het WK rugby in 1995. Hij omarmde toen de nationale ploeg, die tot dan een symbool van blanke suprematie was.

Amerikaans erbetoon aan Mandela

Photo: AFP PHOTO / SUD LOEB

WASHINGTON — De Amerikaanse vlag hangt vandaag halfstok op het Witte Huis. Ook president Barack Obama staat namens alle Amerikanen stil bij de dood van Nelson Mandela.

Pakistaanse schoolkinderen rouwen

Photo: AFP PHOTO / RIZWAN TABASSUM

KARACHI — Ook in Pakistan wordt stilgestaan bij de dood van Nelson Mandela. Schoolkinderen in Karachi brachten een eerbetoon aan de Zuid-Afrikaanse oud-president met lampen. Overal ter wereld staan mensen stil bij het heengaan van Mandela die gisteren overleed.

Familie Mandela strijdt om roem en geld

KAAPSTAD — Nu Nelson Mandela is gestorven, lijkt zijn familie eensgezind. De afgelopen jaren waren er echter diverse conflicten. Daarbij ging het niet om zo-maar privéruizietjes, maar vooral om macht, roem en omgerekend miljoenen guldens.

Terwijl Mandela de afgelopen zomer voor zijn leven streed, bevochten familieleden elkaar deels openlijk voor de rechter en voor de camera's en microfoons van de internationale media. Centraal stond Mandela's kleinzoon Mandla. Die wilde dat zijn grootvader in Mvezo zou worden begraven. Daar, in de provincie Oost-Kaap, was Mandela op 18 juli 1918 geboren. De anti-apartheidsstrijder had echter aangegeven dat hij in Qunu, niet ver daarvandaan, begraven wilde

worden. Daar was hij opgegroeid. De 39-jarige politicoloog Mandla, die vandaag zei overweldigd te zijn door het overlijden van de oud-president, is net als zijn grootvader ooit, de traditionele leider van Mvezo. Hij is het enige familielid dat als afgevaardigde van de regeringspartij ANC in de politiek is gegaan. Waarschijnlijk had hij daardoor de beschikking over geld van de Staat. Hij liet in Mvezo straten aanleggen en een hotel, een pension

voor rugzaktoeristen, een museum en horecagelegenheden bouwen. Eigenaar van al die gebouwen is een stichting waarvan Mandla voorzitter is.

Het grafmonument voor opa Mandela zou de parel van Mvezo worden. Zo'n gedenkteken zou vele jaren lang een stroom van toeristen en pelgrims naar het dorp trekken. Mandla had zijn ambitie mogelijk kunnen verwezenlijken als niet de rest van de familie had ingegrepen. De rechter hield het monument tegen. Mandla had alvast de stoffelijke resten van drie kinderen van Mandela — Thembekile, Makaziwe en Makgatho — uit hun graf

in Qunu naar Mvezo overgebracht, maar moest die actie terugdraaien.

Mandla Mandela verweet zijn familieleden dat zij een greep wilden doen in Mandela's vermogen. Dat is vooral door zijn boeken, zoals zijn in 1995 verschenen autobiografie, en souvenirs flink opgelopen. Het meeste geld vloeit in een stichting en twee Nelson Mandelafondsen. Dit voorjaar wilden Mandela's dochters Zenani en Makawize via de rechter afdwingen dat zij het geld konden gaan beheren. Zij probeerden vrouwenspersonen van hun vader als beheerder van het vermogen af te zetten, maar trokken de zaak in.

Poetin: Mandela was prominent politicus

MOSKOU — De Russische president Vladimir Poetin: "Nelson Mandela was een van de prominentste politici van onze tijd. Zijn naam is verbonden aan de overwinning op de apartheid en het opbouwen van de democratische republiek Zuid-Afrika. Mandela, een man die de zwaarste omstandigheden heeft doorstaan, is tot het einde van zijn leven trouw gebleven aan zijn idealen van humanisme en rechtvaardigheid."

Overall wereldnieuws

Photo: AFP PHOTO / SETILOU

DAKAR — Overal ter wereld hebben kranten vandaag het bericht van de dood van Nelson Mandela op de voorpagina staan. Zoals hier in Senegal, waar een man het nieuws bij een krantenverkoper in Dakar leest.

hristmas Brunch at the Radisson December 15, 11:00am – 2:00pm

- Elegant Champagne Brunch, featuring 10 stations, including live action grilling and carving, omelet and pasta stations, seafood, dessert and kid's stations.
- Tickets at the door: adults, 85 florin, teens (12-17) 40 florin, kids (6-11) 20 florin, 5 and younger free
- Unlimited Champagne and Mimosas
- Prepay by December 13 and you'll be entered into a raffle for a weekend stay (must be present to win)
- Door Prizes and Live Entertainment by Ore-ito Band
- For reservations contact: Marvinia Richardson at 526-6607 or Marvinia.richardson@radisson.com
- Pre-sale tickets prices: adults, 75 florin, teens (12-17) 40 florin, kids (6-11) 20 florin, 5 and younger free

Radisson
ARUBA
RESORT, CASINO & SPA

Engeland is bedroefd

Photo: AFP PHOTO / LEON NEA

LONDEN — Een vrouw knielt neer tijdens een eerbetoon op Trafalgar Square voor de overleden anti-apartheidsstrijder Nelson Mandela. Het hoofd van het Britse koningshuis, koningin Elisabeth de Tweede, gaf in een reactie aan 'diepbedroefd te zijn' om het verlies van een man die 'onvermoeibaar werkte aan het welzijn van zijn land'.

5 dollarcent aan stroom gestolen

Even zijn elektrische auto bijtanken is de Amerikaan Kaveh Kamoonah duur komen te staan. De man werd zonder pardon gearresteerd vanwege diefstal. De man uit de staat Georgia stond vorige maand op zijn 11-jarige zoon wachten, toen hij besloot om zijn elektrische voertuig Nissan Leaf even op te laden bij een stop-contact aan de buitenkant van het schoolgebouw. Enkele minuten nadat hij zijn auto had ingeplugd, werd hij aangesproken door een politieagent. De agent vond dat Kamoonah de wet had overtreden. “Hij zei dat hij me

ging arresteren voor diefstal omdat ik stroom stal van de school”, vertelt de man aan nieuwszender *11Alive*. Kamoonah zegt dat hij zijn auto maar twintig minuten oplaadde, wat ongeveer een stuiver zou kosten. Clean Cities Atlanta, een bureau voor elektrische auto’s, bevestigt dat het niet veel meer kan zijn. Agent Ernesto Ford staat nog steeds achter zijn beslissing om Kamoonah te arresteren. “Ik weet niet precies hoeveel elektriciteit hij stal”, verklaart hij. “Maar dat maakt niet uit, want hij overtrad de wet. Hij nam iets wat niet van hem was.”

Ruim 500 euro voor foto Xbox One

Een Engelse vader dacht dat hij een koopje te pakken had toen hij de nieuwe Xbox One op verkoopsite eBay zag voor 540 euro. Tot bleek dat hij voor dat geld alleen een foto van de spelcomputer had gekocht. Dat schreef de *Nottingham Post* donderdag. De negentienjarige Peter Clatworthy reageerde op een advertentie die vergezeld ging van een foto van de nieuwe Xbox One. De tekst van de advertentie luidde: ‘Xbox One Fifa Day One Edition, Photo Brand New UK 2013’.

Toen hij zijn geld had overgemaakt kreeg hij de foto opgestuurd in een bruine envelop, op de achterkant waarvan ‘Bedankt voor uw aankoop’ stond. De Engelsman had maanden gespaard om de Xbox te kopen voor zijn vierjarige zoon. “Ik ben er ziek van”, zei hij. “Toen ik het mijn broer vertelde moest hij huilen van het lachen. Mijn vrienden ook. Zelfs mijn moeder vond het een beetje dom van me.” Peter krijgt volgens de nieuwssite zijn geld terug.

Nederlander filmt onder rokjes

Een 25-jarige Nederlander wordt ervan verdacht dat hij in Australië stiekem onder de rokjes van vrouwen heeft gefilmd. Hij werd donderdag aangehouden in een winkelcentrum in Sydney toen hij zich verdacht gedroeg op de roltrap. Agenten troffen opnamen van zestien vrouwen aan op

zijn telefoon. Daarbij waren ook beelden in die waarschijnlijk in de afgelopen weken had gemaakt. De Nederlander is inmiddels aangeklaagd voor zijn filmpraktijken. Vandaag moest hij voor de rechter verschijnen, meldde het Australische persbureau AAP.

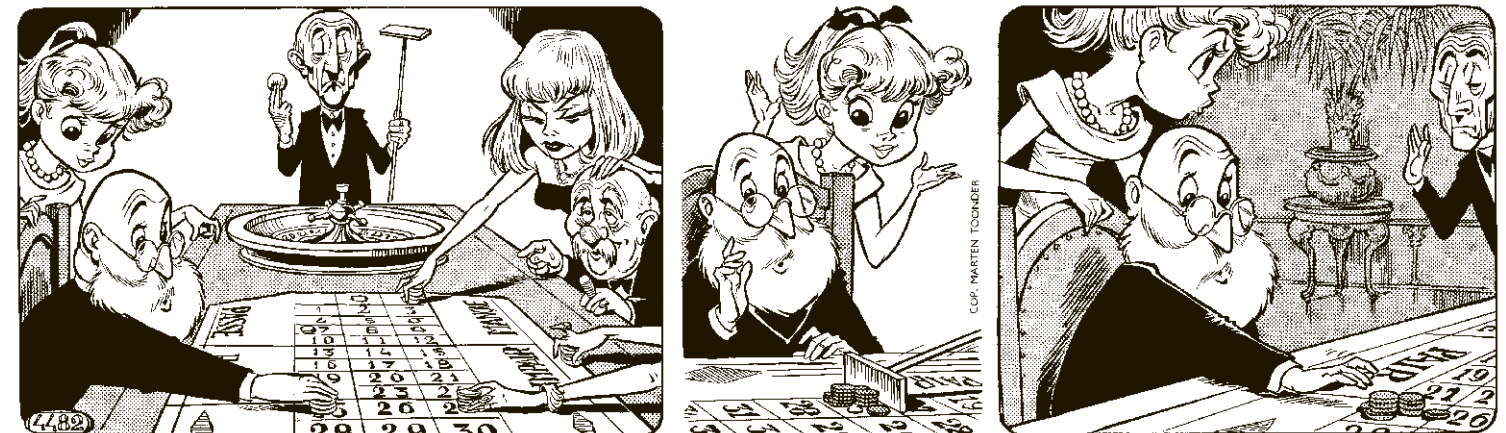
Basiscursus Portugees voor personeel Immigratie

Personeelsleden van de Immigratie hebben onlangs de basiscursus Portugees afgesloten. Deze werd gegeven binnen het kader van het project ‘Horecatraining Werkzoekenden’ die uit Nederlandse fondsen werd gefinancierd. Negen werknemers van de Immigratie rondonden de cursus met succes af. Dit project heeft onder meer als doel de kwaliteit van de dienstverlening te vergroten onder personen die werkzaam zijn in sectoren die met toerisme te maken hebben. De Immigratiemedewerkers hebben dagelijks contact met Portugees sprekende mensen en daarom volgden ze ook deze cursus, die werd gegeven door Sixto Wallé en coördinator Naharshka Juliao van de Curaçao Hospitality Training Foundation (CHTF). Verschillende thema’s kwamen aan de orde, zoals conversatie. Bij de uitvoering van het project is ook het toeristenbureau CTB betrokken.

Koning Hollewijn en de miljoenen

Door Marten Toonder

Hollewijn nam zonder veel begrip plaats aan een tafel waarop hokjes geschilderd waren en bekeek aarzelend de fiches die Wiebel hem gegeven had. “Die moet je op een nummer zetten,” legde ze nog eens uit. “11 of 5 of 25, wat je maar wilt.” “25,” herhaalde de vorst, die haar graag een genoeg wilde doen. Hij zette de schijfjes op het genoemde nummer en hernam: “Zoals je zegt. Maar zou je me even willen uitleggen waar het eigenlijk om gaat? Het lijkt me toe dat dit een soort spelletje is, hoewel de knikkers in mijn jeugd rond waren.” Wiebel antwoordde niet. Ze keek vol spanning naar het ko-

Mensen

Nog één keer Sint en Pieten

Bij Boca Simon kwam Sinterklaas op bezoek. Autocity, Maveco en nog andere sponsors maakten dit bezoek mogelijk.

Sinterklaas en zijn Zwarte Pieten zijn inmiddels al weer vertrokken, maar niet nadat ze de afgelopen weken honderden kinderen op het eiland hebben blij gemaakt. Kiwanis Club Curaçao organiseerde zondag een feest voor 100 kinderen uit verschillende wijken die genoten van het bezoek van de goed-

heilig man en de show van zijn Pieten. Na afloop kregen alle kinderen een cadeautje. Kiwanis Club Curaçao is de instanties en bedrijven die hebben meegewerkt aan het feest erg erkentelijk. Eerder deze week trokken Sinterklaas en zijn Pieten naar het kleine vissersplaatsje vlakbij Marie Pampun, bij

Boca Simon aan de Zuidkust. Daar werden zij verrast door een feestje voor de kinderen van de omliggende wijken. Een paar sponsors hadden de ‘koppen’ bij elkaar gestoken en er wat moois van gemaakt. En zo hadden de Sint, de Pieten en de kinderen een heel gezellig get together... aan zee.

Gele jumpsuit geveild voor 100.000 dollar

Het gele polyester pak met zwarte strepen dat de legendarische acteur Bruce Lee droeg in de film ‘Game of Death’ heeft op een veiling in Hongkong 100.000 dollar opgebracht, zo’n 75.000 euro. De koper is onbekend. Het pak maakte deel uit van een collectie van veertien Bruce Lee-memorabilia, die

samen meer dan 258.000 dollar opbrachten. Het gele pak leverde bijna drie keer zoveel geld op als verwacht. Lee werd wereldberoemd als in Oosterse vechtkunst gespecialiseerde acteur. De 32-jarige Lee overleed in 1973, op het hoogtepunt van zijn roem. Een allergische reactie op pijnstillers werd hem fataal.

Voedingshelm met algen

Te weinig tijd om een tussendoortje te pakken? De ‘Algalculture Symbiosis Suit’ is de oplossing. Designers Michiko Nitta en Michael Burton hebben een nieuw gadget ontwikkeld dat voedsel produceert, terwijl de dragers doorgaan met hun dagelijkse activiteiten. Een aantal buisjes geplaatst voor de mond – en een beetje hulp van de zon – zorgen ervoor dat de koolstofdioxide die we uitademen als brandstof voor de groeiende algen dient. “Algalculture ontwerpt een nieuwe symbiotische relatie tussen mens en algen. De helm introduceert een toekomst waarin de mens zal worden bijgevoed met algen, waardoor we semi-fotosynthetisch zijn”, schrijven de ontwerpers op hun website.

Mascotte verrast cheerleader met aanbod

Op zoek naar een originele manier om je vriendin ten huwelijk te vragen? Een vrouwelijk lid van de ‘Luva-bulls’, de cheerleaders van NBA-basketbalclub Chicago Bulls, werd de afgelopen avond tijdens de partij tegen de Miami Heat op een aparte stoel gezet. Een mascotte kwam op haar afgestapt, en groot was haar verbazing

toen haar vriendje verscheen van onder het opblaasbare kostuum.

Op de tonen van ‘Marry you’ van Bruno Mars toverde de romanticus prompt een verlovingsring uit zijn broekzak, en volgens de laatste berichten zou de verbouwerde dame maar wat graag ‘ja’ hebben gezegd.

Buckles

By David Gilbert

Beetle baily

By Mort Walker

Tina's groove

By Rina Piccolo

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Euro

Positief

AMSTERDAM — De Europese aandelenbeurzen wisten vandaag een vierdaagse verliesreeks te doorbreken. Beleggers waren positief gestemd voorafgaand aan het officiële Amerikaanse banencijfer, dat in de middag bekend werd gemaakt. Beleggers hopen dat het rapport meer duidelijkheid geeft over het tijdstip waarop de Federal Reserve begint met het afbouwen van zijn steunbeleid. “Strikt genomen zitten we nog steeds in een correctiefase, waarin verliesdagen af en toe worden opgevolgd door een dagje winst. We lijken een sterk banenrapport uit de VS te krijgen, gezien de eerdere positieve berichten over de arbeidsmarkt. Dat is goed nieuws voor de Amerikaanse economie, maar minder positief voor aandelen aangezien het de Fed reden geeft om het steunbeleid terug te schroeven. Beleggers zouden meer moeten leunen op de economische fundamenten in plaats van op de centrale banken, maar voorlopig is dat nog niet het geval”, aldus beleggingsadviseur Bart Flentge van Hof Hoorneman Bankiers. De euro was 1,3670 dollar waard, tegen 1,3667 dollar bij het slot van de Europese beurzen op donderdag. De prijs van Amerikaanse olie daalde 0,1 procent tot 97,27 dollar per vat. Brentolie werd 0,5 procent duurder, op 111,58 dollar.

Tokio

Winst

TOKIO — De effectenbeurs in Tokio is vandaag hoger geëindigd. Na twee verliesbeurten op rij stapten beleggers weer voorzichtig in de markt, gesteund door een stabilisatie van de Japanse yen ten opzichte van de Amerikaanse dollar. Ook werd uitgekeken naar het officiële Amerikaanse banenrapport, dat later op de dag naar buiten komt. De Nikkei sloot 0,8 procent in de plus op 15.299,86 punten. De Japanse hoofdindef verloor desondanks deze week ruim 2 procent en leed daarmee het eerste weekverlies in één maand tijd. Op de andere belangrijke beurzen in het Verre Oosten was het beeld verdeeld. In Seoul verloor de Kospi 0,2 procent en de Hang Seng in Hongkong steeg 0,3 procent in afwachting van de Chinese handelsdata, die dit weekeinde bekend worden gemaakt. De All Ordinaries in Sydney leverde 0,2 procent in. Qantas Airways zette de daling voort en zakte bijna 4 procent, nadat kredietbeoordeelaar Standard & Poor's de kredietstatus voor de Australische luchtvaartmaatschappij had verlaagd naar 'junk'.

Wall Street

In de plus

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn vandaag met winsten begonnen. Een sterker dan verwachte banengroei in de Verenigde Staten zorgde voor optimisme onder beleggers over de vooruitgang van de Amerikaanse economie. De Dow-Jonesindex noteerde na enige minuten handelen 0,8 procent hoger op 15.948 punten. De brede S&P 500 steeg 0,9 procent tot 1801 punten en technologiegraademeter Nasdaq klom 0,8 procent tot 4065 punten. Wall Street hield voorafgaand aan de opening 1 minuut stilte ter nagedachtenis aan Nelson Mandela. Voor aanvang van de aandelenhandel bleek dat de werkgelegenheid in de VS in november met 203.000 banen is gegroeid. Economen hadden gerekend op 185.000 nieuwe banen. De werkloosheid in de VS kwam in november uit op 7 procent, het laagste niveau in vijf jaar. Het banencijfer is van belang aangezien de Federal Reserve de afbouw van zijn stimuleringsbeleid heeft gekoppeld aan een verbetering van de werkgelegenheid.

EU doet inval bij Philips

AMSTERDAM/BRUSSEL — Inspecteurs van de Europese kartelautoriteiten hebben in het kader van een onderzoek naar internetverkoop door elektronicabedrijven, eerder deze week ook een inval gedaan bij Philips. Dat maakte de onderneming vandaag bekend.

Philips liet weten ‘volledig mee te werken’ aan het onderzoek. Een woordvoerder zei verder geen informatie te kunnen verstrekken, omdat de zaak nog loopt. De Europese Commissie maakte donderdag bekend invallen te hebben gedaan bij verscheidene producenten van elektronica. De inspecteurs doen onderzoek naar de verdenking dat bedrijven hebben samenge-spannen om de internetverkoop van bepaalde producten te beperken en zo de prijzen op te drijven. Verscheidene andere elektronicabedrijven, waaronder het Duitse

detailhandelsconcern Metro, bekend van Media Markt en Saturn, en het Koreaanse Samsung hadden al laten weten deel uit te maken van het onderzoek. Eind 2012 kreeg Philips nog een boete van ongeveer 0,5 miljard euro van de Europese Commissie omdat het bedrijf zich, samen met zes andere ondernemingen, schuldig had gemaakt aan verboden prijsafspraken over onderdelen van televisies en computers. Philips ging daartegen in beroep; deze zaak loopt nog.

Funai

Het Japanse bedrijf Funai

Electronics heeft een claim ingediend tegen Philips vanwege de eerder dit jaar stukgelopen overname van Philips-onderdeel Lifestyle Entertainment. Dat meldde het bedrijf vandaag, zonder de omvang van de claim aan te geven.

Philips sloot eind januari een deal met Funai, waardoor de activiteiten van Lifestyle Entertainment aan het Japanse bedrijf zouden worden uitbesteed. Eind oktober brak het Nederlandse bedrijf de onderhandelingen echter af, omdat Funai zich niet aan de afspraken zou hebben gehouden. Funai vindt echter dat Philips onjuist heeft gehandeld, doordat het niet in staat was het onderdeel binnen de afgesproken tijd

af te splitsen. Daarbij week de onderneming die Funai uiteindelijk zou overnemen volgens het bedrijf sterk af van wat Philips had voorgespiegeld, onder meer doordat de winstgevendheid afgelopen jaar sterk verslechterde.

Funai stelt desondanks de onderhandelingen te hebben doorgezet om de transactie alsnog te laten slagen. Philips brak die onderhandelingen echter ‘plotseling en eenzijdig’ af en diende een klacht tegen Funai in. Philips liet vrijdag weten zijn opvattingen ten opzichte van oktober niet te hebben gewijzigd. Destijds gaf de onderneming aan dat Funai had geweigerd stappen te zetten die noodzakelijk waren om de transactie af te ronden.

WTO probeert akkoord te redden

Foto: AFP/ Bay Ismayo

Demonstranten houden hun schoenen omhoog tijdens een anti-WTO protestactie voor het Amerikaanse ambassade in Jakarta.

NUSA DUA — Onderhandelaars binnen de Wereldhandelsorganisatie (WTO) proberen vandaag de deur open te houden voor een nieuw vrijhandelsverdrag. Op de laatste dag van de WTO-top op Bali zal worden getracht een tussentijdse deal te sluiten, die onderhandelaars meer tijd geeft om tot een definitief akkoord te komen.

WTO-topman Roberto Azevêdo gaf vanochtend aan dat overeenstemming binnen handbereik is. Een woordvoerder van de organisatie liet echter ook weten dat het ‘een lange dag’ zou worden. Naar verwachting zullen onderhandelaars van onder meer India en de Verenigde Staten

tot diep in de nacht proberen alsnog tot overeenstemming te komen. De onderhandelingen gaan voornamelijk over afspraken die douaneprocedures moeten versoepelen. Die zouden wereldwijd vele miljarden aan economische voordelen kunnen opleveren. India verzet zich tot op heden

echter fel tegen bepalingen die subsidies op voedingsmiddelen beperken. De grootste strijd vandaag lijkt te gaan om de duur van een tijdelijk akkoord. Onder meer India en Zuid-Afrika vinden dat afspraken die nu worden vastgelegd moeten gelden tot er een definitief verdrag is aangenomen. Europa en de VS willen een tussenoplossing beperken tot maximaal vier jaar. De succesvolle afronding van de top is van groot belang voor de WTO, waar de voortslepende onderhandelingen over een veelomvattend vrijhandelsak-

koord de afgelopen jaren zijn doodgebloed. Betrokken handelsministers hebben de afgelopen dagen gewaarschuwd dat een mislukking op Bali de nekslag kan zijn voor de internationale handelsorganisatie. De afgelopen jaren heeft de zoektocht naar een internationaal handelsverdrag al plaatsgemaakt voor diverse regionale overeenkomsten. Deze leveren weliswaar een bijdrage aan de internationale handel, maar hebben per saldo minder voordelen dan een algemeen geldend verdrag.

TUI Nederland en België samengevoegd

RIJSWIJK — De reisorganisaties TUI Nederland en TUI België, opererend onder de vlag van het Britse TUI Travel, worden per 1 januari samengevoegd. Steven van der Heijden, directeur van TUI Nederland, treedt terug. Dat heeft het bedrijf vandaag bekendgemaakt.

De Belg Elie Bruyninckx, de huidige directeur van TUI België, wordt bestuursvoorzitter van de nieuwe Nederlandse-Belgische reisorganisatie. Van der Heijden is naar eigen zeggen nog wel in gesprek met TUI Travel over een mogelijke andere baan binnen de groep. “In de komende weken zal de

nieuwe organisatiestructuur nader worden uitgewerkt”, aldus TUI. De reisorganisaties worden samengevoegd om onder meer schaalgroottes te creëren en efficiënter te kunnen werken. De maatregel heeft volgens een woordvoester van TUI Nederland echter geen gevolgen voor de medewerkers

in Nederland en België. Ook houden beide landen hun eigen hoofdkantoren. Volgens een woordvoerder van de nieuwe topman Bruyninckx is het nog te vroeg om te stellen dat de bundeling geen personele gevolgen heeft. “Bruyninckx gaat de Nederlandse organisatie eerst doorlichten voordat hierover iets wordt gecommuniceerd.” In Nederland werken in totaal 2500 mensen voor de reisorganisatie, van wie 450 op het hoofdkantoor in Rijswijk. In België heeft het

bedrijf zo’n 2000 mensen in dienst. Naast België en Nederland wil het moederconcern ook de landenorganisaties van Duitsland, Zwitserland, Oostenrijk en Polen clusteren.

TUI Nederland maakte eind november bekend te stoppen met het voeren van de merknaam Holland International. De touroperatoractiviteiten gaan volledig op in het merk Arke. De reisbureaus die als franchisenemer de naam Holland International voeren, worden afgestoten.

Banengroei VS overtreft verwachtingen

WASHINGTON — De werkgelegenheid in de Verenigde Staten, exclusief de landbouwsector, is in november met 203.000 banen gegroeid. Dat maakte het Amerikaanse ministerie van Arbeid vandaag bekend.

Economen hadden in doorsnee verwacht dat de banengroei zou uitkomen op 185.000. In oktober groeide de werkgelegenheid in de VS nog met een herziene 200.000 arbeidsplaatsen, in plaats van een eerder gemelde toename met 204.000 banen. In bijna alle branches nam de werkgelegenheid toe. In onder meer de industrie, het transport en de bouw groeide het aantal banen sterker dan

in oktober. In de dienstverlening was de toename iets kleiner dan in de maand daarvoor. De werkloosheid in de VS kwam in november uit op 7 procent, het laagste niveau in vijf jaar. Het sterke cijfer, na de eveneens forse toename van het aantal banen in oktober, toont aan dat het herstel van de Amerikaanse economie aan vaart wint. Daarnaast

zal dit voor de Federal Reserve, het stelsel van Amerikaanse centrale banken, een bevestiging kunnen zijn van het voornemen om het stimuleringsbeleid voor de economie iets in te perken. Dat gebeurt overigens naar verwachting pas volgend jaar. Eerder deze week bleek al dat de Amerikaanse economie in het derde kwartaal sterker was gegroeid dan eerder geraamd. Het bruto binnenlands product nam met 3,6 procent toe, terwijl het ministerie van Handel in een eerdere raming uitging van een groei met 2,8 pro-

cent op jaarbasis. Economen van ING merken op dat het banencijfer van november de speculatie zal voeden dat de Fed eerder dan gedacht zal beginnen met het afbouwen van het stimuleringsprogramma. Tot nu toe dachten de meeste economen dat dit moment pas in maart zou aanbreken. Maar ING wijst erop dat het Amerikaanse Congres nog deze maand een akkoord moet sluiten over de begroting voor volgend jaar. De Fed zal waarschijnlijk het verloop van dit proces af willen wachten voor er actie wordt ondernomen.

Hoge Raad blijft bij wanbeleid Fortis

DEN HAAG — Fortis heeft zich rond de overname van ABN Amro schuldig gemaakt aan wanbeleid. Dat blijkt vandaag uit een besluit van de Hoge Raad.

De Hoge Raad verwierp vandaag een cassatieverzoek van Fortis tegen een eerdere uitspraak van de Ondernemingskamer. Die oordeelde vorig jaar dat Fortis in de periode 2007-2008 een te rooskleurig beeld schetste van de eigen financiële situatie. Het Belgisch-Nederlandse concern paste zich niet op tijd aan de verslechterende omstandigheden aan en hield informatie over dreigende tegenvallers lang achter. Daarmee was er sprake van wanbeleid. Fortis kwam in de periode 2007-2008 zwaar in de problemen door de overname van delen van ABN Amro en de escalatie van de financiële crisis. In oktober 2008 werd het Belgisch-Nederlandse concern gesplitst, waarbij de Nederlandse delen door de Nederlandse overheid werden genationaliseerd. De rechter draaide vorig jaar ook de decharge van

het bestuur, zoals die in 2008 door de aandeelhoudersvergadering werd verleend, deels terug. Dat betekent dat de bestuurders aansprakelijk kunnen worden gesteld voor de schade die beleggers hebben geleden. De Vereniging van Effectenbezitters (VEB) vroeg de Ondernemingskamer in 2010 wanbeleid door het Fortis-bestuur vast te stellen in de periode vanaf de overname van ABN Amro tot de nationalisatie op 3 oktober 2008. Volgens de vereniging zette Fortis beleggers systematisch op het verkeerde been ten aanzien van de financiële situatie van het concern. De VEB heeft een zaak aangespannen tegen Ageas (de Belgische opvolger van Fortis) en de voormalige bestuurders. De belangenvereniging hoopt dat die zaak uiteindelijk leidt tot schadevergoedingen voor aandeelhouders. Jurist Niels Lemmers van de VEB stelde vrijdag dat het arrest ‘een slinger geeft aan de door ons al begonnen aansprakelijkheidsprocedure’. “De feiten worden nu nog een keer vastgelegd.”

Topoverleg over bankenunie

BERLIJN — In Berlijn wordt vandaag op initiatief van Duitsland topoverleg gehouden over de plannen voor de Europese bankensector. Daarbij zijn verscheidene Europese ministers van Financiën, onder wie voorzitter van de eurogroep Jeroen Dijsselbloem, aanwezig. Dat bevestigden het Duitse ministerie van Financiën en de Europese Commissie vandaag.

Op de bijeenkomst hopen de aanwezigen dichterbij elkaar te komen over de plannen voor de vorm die de bankenunie zou moeten krijgen. De discussie gaat onder meer over de organisatie van het mechanisme dat in werking moet treden als een bank failliet dreigt te gaan, en wie daar financieel voor moet opdraaien. De bedoeling is de belastingbetaler te ontzien.

Behalve Dijsselbloem en zijn Duitse collega Wolfgang Schäuble zijn ook de ministers van Financiën van Frankrijk, Italië en Spanje aanwezig. Ook Litouwen, de huidige voorzitter van de EU, is vertegenwoordigd. Daarnaast doen eurocommissaris Michel Barnier (Interne Markt) en bestuurslid Jörg Asmussen van de Europese Centrale Bank mee. Komende dinsdag komen in Brussel alle EU-ministers van Financiën bijeen om zich te buigen over de bankenunie. Maandag vergaderen de ministers van Financiën van de eurozone, de zogenoemde eurogroep, al over het onderwerp. De neuzen zouden dezelfde kant op moeten wijzen als op 19 december de Europese staatshoofden en regeringsleiders bijeenkomen. Uiterlijk op deze top zouden knopen moeten worden doorgehakt.

NEW YORK				AMSTERDAM			
	PREV.	6-Dec		PREV.	6-Dec		
DOW JONES	15821.51	15945.67	AEX	383.71	386.98		
S&P 500 INDEX	1785.03	1798.51	AEGON NV	6.33	6.36		
NASDAQ	4033.17	4051.37	AGEAS	29.92	29.82		
AMAZON.COM INC	384.49	385.40	AHOLD NV	12.84	12.78		
AMERICAN EXPRESS	84.54	85.61	ASTORIA FINL	13.60	13.69		
APPLE INC	567.90	563.34	AKZO NOBEL	53.12	53.46		
AT&T INC	34.25	34.43	ASML HOLDING NV	66.86	66.64		
BERKSHIRE HATH-B	114.96	115.06	CORIN NV	31.65	31.73		
CISCO SYSTEMS	20.91	21.16	DANONE	52.31	52.24		
CITIGROUP INC	51.06	51.47	DSM (KONIN)	56.33	57.05		
WALT DISNEY CO	70.23	70.95	HAL TRUST	103.86	103.40		
EBAY INC	51.41	52.08	HEINEKEN NV	49.42	49.61		
GENERAL ELECTRIC	26.45	26.84	ING GROEP NV	9.12	9.25		
GOOGLE INC-CL A	1057.34	1063.53	KPN INTECH NV	1.99	2.00		
HEWLETT-PACKARD	27.25	27.91	KPN (KONIN) NV	2.28	2.31		
HOME DEPOT INC	78.54	78.95	KONINKLIJKE PHIL	25.24	25.71		
IBM	176.08	176.71	POSTNL NV	4.10	4.18		
INTEL CORP	24.26	24.97	REED ELSEVIER	15.21	15.20		
JOHNSON&JOHNSON	92.97	93.95	REXEL SA	18.01	18.37		
MEDTRONIC INC	56.91	57.80	ROBECO	27.35	27.17		
MICROSOFT CORP	38.00	38.10	ROLINCO	23.72	25.21		
3M CO	126.83	128.16	RORENTO	53.36	53.88		
PFIZER INC	31.25	31.39	ROYAL DUTCH-SHA	24.05	24.64		
PROCTER & GAMBLE	82.69	84.13	TOMTOM	5.23	5.17		
ROYAL DUTCH-ADR	65.82	67.46	UNILEVER NV-CVA	28.48	28.85		
SCHLUMBERGER LTD	86.87	87.96	WESSANEN NV	2.73	2.72		
SPRINT CORP	8.00	7.99	WOLTERS KLUWER	20.38	20.39		
TEXAS INSTRUMENT	42.66	43.32	WP-STEWART HLDGS	279.04	278.85		
TIME WARNER INC	65.59	66.11	SCOTIABANK FUNDS	PREV.	6-Dec		
VISA INC-CLASS A	201.71	201.51	MONEY MARKET	13.0625	13.0625		
WTS	PREV.	6-Dec	US DOLLAR BOND	2.5866	2.5246		
ISHARES SELECT D	69.63	70.24	GLOBAL GROWTH	2.3096	2.3073		
ISHARES MSCI EME	41.03	41.84	US GROWTH	10.8296	10.7716		
ISHARES MSCI PAC	47.05	47.29	CANADIAN GROWTH	3.0290	3.0425		
ISHARES RUSSELL	107.18	107.95	CURRENCIES	PREV.	6-Dec		
ISHARES S&P 500	95.69	96.43	YEN/USD	101.750	102.640		
ISHARES EUROPE E	45.08	45.45	EUR/USD	1.367	1.369		
POWERSHARES DB C	25.65	25.71	CAN/USD	1.064	1.063		
POWERSH-QQQ	85.38	85.78	GBP/USD	1.633	1.636		
SPDR S&P MID 400	236.78	238.20	COMMODITIES	PREV.	6-Dec		
SPDR S&P 600 SMA	101.97	102.69	OIL WTI	97.38	97.64		
FUNDS	PREV.	6-Dec	GOLD	1225.17	1234.13		
BLACKROCK GBL ALL	48.29	48.28	SILVER	19.40	19.61		
TEMPLETON GBL BND	23.33	23.36	WHEAT	652.00	651.75		

A Standard Of Excellence Since 1916

MCB
MADURO & CURIEL'S BANK N.V.
Private Banking & Investment Services

L'ao Capriles Banking Center, Schollegatweg (Oost) z/n
P.O. Box 305, Curaçao, Tel. 466-1818, Fax. 466-1633
e-mail: pbis@mc-bank.com, website: www.mc-bank.com/pbis

Haïtiaanse textielarbeiders lopen loonsverhoging mis

Foto: Jude Stanley Roy/IPS

Arbeidsters produceren T-shirts voor Hanes in een fabriek in de CODEVI Vrijhandelszone in Ouanaminthe, Haïti.

PORT-AU-PRINCE — De minimumlonen in Haïti stijgen op 1 januari met 12 procent van 8,40 gulden naar 9,38 gulden per dag. De verhoging zal echter geen gevolgen hebben voor fabrieksarbeiders die officieel 12,59 gulden per dag verdienen. Dat meldt *IPS*.

Veel van deze arbeiders werken in de kledingindustrie voor westerse ketens zoals bijvoorbeeld Gap en Walmart. Omgerekend ontvangen de minimumloners nu 1 gulden per uur. Dat zou vanaf januari verhoogd worden tot 1,16 gulden bruto.

Recente studies van onder meer de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO), toonden aan dat er in tientallen fabrieken eerder sprake was van loonsverlagingen, onder meer door onbetaalde uren. "Als er een betoging komt, zal ik erbij zijn", zegt een textielarbeider die anonim wenst te blijven. "De baas weet dat ik het niet haal met dit loon."

Concurrentie

In 2009 stond een verhoging van het minimumloon al op

de politieke agenda maar het Haïtiaanse parlement slaagde er toen niet in om de oppositie te weerstaan, volgens WikiLeaks onder druk van de Associatie voor Industrie in Haïti (ADIH) en de Amerikaanse ambassade. Zij stelden dan loonsverhoging de concurrentiepositie van Haïti zou aantasten.

Eind vorige maand kwam er toch een akkoord over een loonsverhoging. Die verhoging is echter veel lager uitgevallen dan de eis van de vakbonden, die inzetten op een dagloon van bijna 21 gulden (500 Haïtiaanse gourde).

In november gingen zo'n 5000 arbeiders de straat op om hun eisen kracht bij te zetten. Ze schreeuwden '500 gourde! 500 gourde!'. Ook in de hoofdstad Port-au-Prince waren er manifestaties.

Fabrieksdirecties reageerden met een open brief waarin ze stelden dat het competitief blijven van Haïti hun eerste zorg is. In de brief wezen ze hun grote uitdagers aan: Bangladesh, Cambodja en Vietnam, allemaal landen die erom bekend staan hun arbeiders onder slechte omstandigheden te laten werken.

Twee dagen later, op 29 november, werd de loonsverhoging naar 9,38 gulden (225 gourde) per dag goedgekeurd. "Het is een schande", zegt Yannick Etienne van Batay Ouvriye (De strijd van de arbeiders), een organisatie die de eisen van de vakbonden voor betere condities steunt. "De avond voorafgaand aan de goedkeuring hebben we er nog op aangedrongen niet akkoord te gaan met minder dan 300 gourde.

Ontslag

De 30.000 arbeiders – bijna twee derde van hen is vrouw – die in fabrieken in de vrij-handelszone in Haïti werken,

produceren kleding voor onder meer Gap, Kohl's, Levi's, Hanes en Walmart. Een 29-jarige moeder die werkt voor Multiwear factory en T-shirts maakt voor Hanes vertelt dat ze slechts nu en dan 300 gourde krijgt, maar meestal minder. De vrouw ondersteunt haar hele familie maar durft zelf niet al te veel te klagen. "De meeste mensen komen niet opdagen tijdens een manifestatie. Als de baas weet dat je strijdt voor een beter loon, word je ontslagen." Een studie uit 2011 van het Amerikaanse Solidariteitscentrum AFL-CIO toonde aan dat een arbeider die in de hoofdstad woont en twee kinderen heeft, minimaal 51,87 gulden per dag (1152 gourde), zes dagen per week, nodig heeft om rond te komen. Sommige kledingmerken, zoals Fruit of the Loom, hebben onlangs laten weten erop te zullen toezien dat de fabrieken waarmee ze zaken doen, een loon van 300 gourde voor acht uur werk respecteren.

'Dood Mandela geschenk uit hemel voor Zuma'

LEIDEN — Hoe wrang ook, maar het overlijden van Nelson Mandela komt voor de Zuid-Afrikaanse president Jacob Zuma als 'een geschenk uit de hemel'. Dat was de eerste gedachte van Ineke van Kessel, wetenschapselijk medewerker van het Afrika-Studiecentrum in Leiden, toen zij hem gisteravond op televisie het overlijden bekend zag maken.

De dood van Mandela geeft Zuma extra tijd om de publicatie van een kritisch rapport tegen te houden en het zorgt er ook voor dat alle aandacht de komende weken naar Mandela gaat, aldus Van Kessel. Het gevecht om het rapport, waarvan al delen zijn uitgelekt, en de toenemende ruzies en verdeeldheid binnen Zuma's ANC spelen juist in deze dagen. Zuma kwam deze week politiek in zeer slecht weer, nadat was uitgelekt dat hij met veel overheidsgeld een groot huis in zijn ge-

boortedorp heeft laten beveiligen. "Dat is miljoenen duurder geworden dan verwacht en ook de maatregelen zelf zijn omstreden. Zo is er een zwembad gebouwd dat wordt opgevoerd al reservoier voor bluswater." Het huis van Zuma is volgens Van Kessel tien keer duurder dan het huis van Mandela.

De Zuid-Afrikaanse Nationale Ombudsman heeft een rapport over de kwestie opgesteld en zij wil dat publiceren.

"Maar Zuma en het ANC doen er alles aan om het rapport onder het tapijt te vegen en stellen dat de veiligheidsmaatregelen geheim zijn en niet publiek mogen worden gemaakt. De rechter heeft hun nu twee weken de tijd gegeven om die geheime aspecten aan te geven."

Dat moet volgens Van Kessel volgende week klaar zijn, maar kan nu vertraagd worden.

De deskundige wijst erop dat het hele ANC verscheurd is en dat iedere fractie haar eigen draai aan

de dood van het idool en symbool zal geven. "Voor Zuma is dit de uitgelezen kans om te benadrukken dat het om de opbouw van de natie en om verzoening gaat en dat men zich niet moet laten afleiden door kleine zaken."

Volgens Van Kessel zal de gezamenlijke rouw om Mandela nu zorgen voor gesloten rijen. "Iedereen, ook de oppositie, snapt dat het nu niet het moment is om het over corruptie te hebben."

Van Kessel zegt dat de rouw 'een zeldzaam regenboogmoment is voor Zuid-Afrika', zoals bij het WK-voetbal het geval was. Maar op de lange termijn voorziet Van Kessel oploeiende politieke strubbelingen en irritatie bij de bevolking. In het voorjaar zijn er landelijke verkiezingen, dus het wordt een spannende tijd voor het land. "Hoewel de magie van Mandela nog tientallen jaren zal voortduren, is het regenboogmoment over enkele maanden wel uitgewerkt."

Ook Brazilië herdenkt Mandela

Foto: AFP PHOTO / YASUYOSHI CHIBA

RIO DE JANEIRO — De 64-jarige Sueli Lindolfo da Costa uit Brazilië heeft speciaal voor vandaag haar oude carnavals-T-shirt aangetrokken. De favela waar zij woont is vernoemd naar Nelson Mandela en heet Mandela en kreeg die naam in 1990 toen Mandela uit de gevangenis vrij kwam. Met de 'Batuqueiros do Mandela' trok zij eens in feeststemming door de straat. Vandaag draagt zij hetzelfde shirt uit eerbetoen aan de overleden Zuid-Afrikaanse wereldicoon.

Weer rechtszaak tegen Michail Chodorkovski

MOSKOU — Justitie in Rusland bereidt een nieuwe strafzaak voor tegen ex-oliemagnaat Michail Chodorkovski (50), die al tien jaar gevangen zit. Plaatsvervangend procureur-generaal Alexander Svjaginzev heeft dit vandaag bekendgemaakt.

Hij verwacht dat de nieuwe zaak tegen Chodorkovski een succes voor de aanklagers zal blijken. Chodorkovski is een fel criticus

van president Vladimir Poetin en zit vast wegens onder meer belastingfraude. De mededeling vermindert de kansen dat Chodorkovski profiteert van een amnestie voor tienduizenden gevangenen. De amnestie wordt volgens de autoriteiten binnen afzienbare tijd afgekondigd ter gelegenheid van de verjaardag van de grondwet van de Russische Federatie, die 12 december 1993 werd aangenomen.

This is what she is dreaming of...

Give her the Limited Edition 2013 Black Friday charm

Available

11.29

PANDORA™ STORE
 Paseo Herencia
 Noord, Aruba • 297.586.5625

B BOOLCHAND'S
 SINCE 1930
 Havenstraat #25
 Oranjestad, Aruba • 297.583.0147

D'ORLAIN
 FINE JEWELRY & WATCHES
 The Jewelry Center
 Oranjestad, Aruba • 297.582.9544

PANDORA®
 UNFORGETTABLE MOMENTS

Available starting November 29,
 the Limited Edition 2013
 Black Friday charm*

*While supplies last. See store for details.

© 2013 Pandora Jewelry LLC • PANDORA.COM

Sportwereld bewijst eer aan Mandela

‘Hij is 95 geworden, wat wil je nog meer?’

WILLEMSTAD — De internationale sportwereld staat stil bij de dood van Nelson Mandela. In eigen land sprak Oregan Hoskins, voorzitter van de Zuid-Afrikaanse rugbybond, zich uit over het ‘wonder’ dat Mandela verrichtte tijdens het WK rugby in 1995, waarbij hij de nationale ploeg – daarvoor een symbool van blanke suprematie – omarmde.

Gehuld in het tricot van de ‘Springbokken’ overhandigde Mandela de wereldbeker aan de blanke aanvoerder François Pienaar. Het werd veel meer dan een memorabel sportmoment voor Zuid-Afrika. “Onze levens zijn armer nu de baken van hoop is gedoofd”, zei Hoskins. “Mandela slaagde er dankzij zijn buitengewone visie in het WK rugby te gebruiken als een instrument om aan de nationale eenheid te werken.” Thomas Bach, voorzitter van het Internationaal Olympisch Comité, loofde Mandela’s rol door de sport te gebruiken voor een hoger doel en noemde hem een waar

staatsman. “Hij begreep dat sport bruggen kon bouwen en muren kon afbreken”, zei de Duitser, die Jacques Rogge opvolgde als hoogste sportbaas. FIFA-baas Sepp Blatter noemde het publieke optreden van Mandela bij het WK voetbal in 2010 ‘een van de meest bewogen momenten’ uit zijn leven. Kort voor de finale tussen Nederland en Spanje liet Mandela zich voor het laatst door een grote menigte toejuichen. Ook individueel reageerden veel sporters. Golfer Tiger Woods bijvoorbeeld, die de voormalige Zuid-Afrikaanse president in 1998 bezocht. “We werden bij hem thuis

uitgenodigd. Het is een van de meest inspirerende momenten uit mijn leven.” Boksicoon Mohammed Ali liet weten ‘diep bedroefd’ te zijn door de dood van de man die iedereen inspireerde grenzen te doorbreken om het onmogelijke te bereiken: “Hij liet ons beseffen dat we onze broeders hoeder zijn en dat onze broeders er in alle kleuren zijn. Hij is nu voor altijd vrij.” Oud-doelman Hans Vonk van Bafana Bafana – het Zuid-Afrikaanse nationale voetbalteam – reageerde betrekkelijk nuchter op de dood van Nelson Mandela. “Ik hield al maanden rekening met zijn mogelijke dood”, zegt de voormalige doelman op de website van AZ, waarvan hij teammanager is. “Hij was er natuurlijk al lange tijd slecht aan toe. Ik vind zijn sterfdag geen trieste dag. Mandela is 95 jaar geworden. Wat wil je

Foto: AFP/Thomas Cox

Nelson Mandela was aanwezig bij de WK-finale van 2010 tussen Spanje en Nederland in Soweto.

nog meer? Laten we vanaf nu elk jaar zijn 95-jarig bestaan vieren.” Vonk heeft Mandela zelf twee keer ontmoet. De eerste keer was in 1998, vlak voor het

WK. “We hebben ruim een uur met hem gestaan. Alle spelers en trainers kregen een handje en we mochten allemaal met hem op de foto.” Vooral de humor van de

president maakte indruk op de lange doelman. “Mandela lachte en keek ervan op toen ze vertelden dat ik voetbalkeeper was. ‘You look like a basketball player’, zei hij.”

Hockeysters in finale tegen Argentinië

Foto: FPU

Oranje bereikte ongeslagen de finale in Argentinië.

SAN MIGUEL DE TUCUMÁN — De Nederlandse hockeysters treffen in de halve finale van de Hockey World League het gastland Argentinië.

De Argentijnse vrouwen, vorig jaar tegenstander van Oranje in de olympische finale, versloegen gisteren

Zuid-Korea met 3-1. Oranje bereikte eerder op de dag de eindstrijd door een zege op Nieuw-Zeeland.

Het nog ongeslagen team van bondscoach Max Caldas had in de kwartfinales wel de nodige moeite met Nieuw-Zeeland, dat pas in de tweede helft de beslissende treffer moest incasseren: 1-0. Oranje had in de pou-

lefase indruk gemaakt met drie zeges, waarvan vooral de eerste tegen Duitsland (6-0) tot de verbeelding sprak. Nieuw-Zeeland daarentegen verloor driemaal op rij en maakte slechts twee doelpunten. Toch hielden de Nieuw-Zeelandse vrouwen lang gelijke tred, doordat Oranje het veldoverwicht niet kon omzetten in doelpunten. Pas in de openingsfase van het derde kwart, de wedstrijd was vanwege de hoge temperatuur van zo’n 40 graden in vier kwarten verdeeld, vond aanvalster Lidewij Welten een opening. Ze veroverde de bal, combineerde met Roos Drost en draaide vervolgens goed weg om doeltreffend uit te halen.

In navolging van Nederland plaatste ook Australië zich voor de halve finales. De groepswinnaar van poule B had grote moeite met Duitsland, laatste in de poule van Oranje, dat pas na shoot-outs ten onder ging (4-2). In de reguliere speeltijd hadden beide landen eenmaal gescoord (1-1). In de andere halve finale staan Engeland en Australië tegenover elkaar.

Levenslange schorsing wielrenner Di Luca

ROME — De Italiaanse wielrenner Danilo di Luca is voor het leven geschorst vanwege zijn hardnekkige dopegebruik. Hij hoorde dat zware vonnis gisteren van het tribunaal van het Italiaans Olympisch comité (CONI).

De inmiddels 37-jarige Di Luca werd in april kort voor aanvang van de Ronde van Italië op het bloed dopingmiddel epobetrappt. Het was al de derde keer dat de renner in de fout ging. Di Luca werd in 2007 voor het eerst voor drie maanden geschorst, vanwege banden met dopingdokter Carlo Santucci. In 2009 volgde een nieuwe straf omdat hij op epo was betrapt tijdens de Giro. Die schorsing werd later van twee jaar naar vijftien maanden terug-

gebracht, omdat hij goed samenwerkte met de antidoping-autoriteiten. De renner was voor zijn derde vergrijp al voorlopig geschorst en ontslagen door zijn ploeg Vini Fantini. Hij moet ook nog een boete betalen van 35.000 euro. Di Luca fietste in zijn carrière de nodige prijzen bij elkaar. Hij won onder meer de Giro in 2007 en klassiekers als de Ronde van Lombardije, Amstel Gold Race, Luik-Bastenaken-Luik en de Waalse Pijl. Zelfs dopingzondaar Lance Armstrong, die zijn zeven Tourzeges kwijtraakte, vond dat Di Luca het te bont had gemaakt. “Ik weet dat ik geen enkele geloofwaardigheid heb als het om doping gaat, toch blijf ik denken: Di Luca, ben je echt zo dom?”, twitterde de gevallen wielervedette in mei van dit jaar.

Testrijders voor Red Bull

LONDEN — De Zwitser Sebastian Buemi en de Portugees Antonio Felix da Costa zijn komend seizoen de test- en reserverijders bij formule 1-team Red Bull.

Dat heeft de renstal van wereldkampioen Sebastian Vettel gisteren bekendgemaakt. Voormalig Toro Ros-

so-piloot Buemi vervulde die rol de afgelopen twee jaar ook al. Felix da Costa viel al af en toe in voor de Zwitser. De Portugees was favoriet om het stoeltje van de Australiër Daniel Ricciardo over te nemen bij Toro Rosso, maar werd gepasseerd ten faveure van de Rus Daniil Kvijat.

Sober vervolg golftoernooi Sun City

SUN CITY — De Nedbank Golf Challenge, het toernooi uit de Europese Tour in Zuid-Afrika, is vandaag op sobere wijze voortgezet.

De Zuid-Afrikaanse golfer Ernie Els leidde een korte herdenking naar aanlei-

ding van de dood van Nelson Mandela. Daarna werd gisteren de wegens slecht weer afgebroken eerste ronde voortgezet. “Het is een bijzonder trieste dag”, zei Els. “We hebben een van de meest iconische leiders van deze tijd verloren. Er valt

niets slechts over hem te vertellen.” Na een minuut stilte werd de wedstrijd op de Gary Player Country Club in Sun City hervat. De Zuid-Afrikaanse televisie begeleidde de beelden met sober commentaar. Joost Luiten, de enige Nederlandse deelne-

mer in Zuid Afrika, was bepaald niet op dreef met een ronde van 74, 2 boven par. De leiding is in handen van de Spanjaard Sergio Garcia die 66 slagen nodig had voor zijn eerste rondgang. De golfers gaan meteen verder met de tweede ronde.

Branson in Formule E

Foto: Motorland

LONDEN — De Britse topondernemer Richard Branson stapt met zijn Virgin Group in de Formule E, de raceklasse met elektrisch aangedreven sportauto's die volgend jaar zijn eerste seizoen ingaat. De miljardair kondigde zijn nieuwe avontuur in de autosport donderdag aan. Branson was in 2010 en 2011 actief met Virgin in de Formule 1, maar deed de renstal in 2012 over aan Marussia. Negen teams hebben zich tot nog toe aangemeld voor de Formule E. De eerste van tien geplande races op stratencircuits is op 13 september 2014 in Peking. “Voor degenen die geloven in de toekomst van snelle en duurzame elektrische auto's is deze raceklasse zeer spannend”, aldus Branson, rijk geworden in onder meer de muziek en de luchtvaart. Op de foto een prototype van een Formule E-bolide, waarbij de rook overigens van de banden komt, niet van de motor.

‘Scheids’ gaat over drinkpauze

COSTA DO SAUÍPE — Bij het wereldkampioenschap voetbal in Brazilië volgend jaar mogen scheidsrechters tijdens wedstrijden beslissen of er extra drinkpauzes worden ingelast. Dat heeft secretaris-generaal Jérôme Valcke van wereldvoetbalbond FIFA gisteren gezegd in Costa do Sauípe, de Braziliaanse plaats waar vandaag de loting voor het WK werd verricht. “Wanneer de scheidsrechter of de stadionarts drinkpauzes noodzakelijk acht, zijn deze toegestaan. Het is hun plicht in te schatten of de teams in goede omstandigheden spelen en hoeveel pauzes er nodig zijn”, aldus Valcke. Viervoudig wereldkampioen Italië riep onlangs op tot extra onderbrekingen vanwege de warmte en de hoge luchtvochtigheid in het Zuid-Amerikaanse land. Bondscoach Cesare Prandelli pleitte toen voor twee extra pauzes, halverwege beide helften.

Kramer vier duels geschorst

ZEIST — Michiel Kramer is gisteren voor vier duels geschorst naar aanleiding van de armstoot die hij afgelopen weekeinde uitdeelde aan Ajax-doelman Jasper Cillessen. Het incident was arbiter Reinold Wiedemeijer ontgaan. De leidsman gaf de aanvallende voetballer wel een andere overtrekking tijdens dezelfde actie, maar de wereldvoetbalbond FIFA stelt dat zo’n situatie mag worden ‘opgeknapt’. Daardoor kon de bond na bestudering van de televisiebeelden alsnog tot actie overgaan. De aanklager had eerder al een voorstel van vier duels gedaan, maar dat was door de club afgewezen. ADO Den Haag heeft beroep aangetekend tegen de schorsing van Kramer, waardoor de spits zondag gewoon kan meespelen in de uitwedstrijd tegen FC Groningen.

Platini wil test met tijdsstraffen

MADRID — Als het aan Michel Platini ligt gaat het voetbal experimenteren met tijdsstraffen. Die zouden eventueel het systeem met gele kaarten moeten vervangen. De voorzitter van de Europese voetbalunie UEFA deed zijn voorstellen gisteren in een interview met de Spaanse sportkrant AS. Volgens Platini is het eerlijker dat de directe tegenstander profiteert van een straf in plaats van een toekomstige opponent. “Het is een idee, een voorstel dat moet worden getest. We moeten kijken of het het spel ten goede komt”, lichtte de oud-voetballer toe, verwijzend naar tijdsstraffen van 10 en 15 minuten in het rugby. Tegelijk opperde Platini overtredingen van doelmannen die leiden tot een strafschop niet langer met geel te bestraffen. “Dat is overdreven, een penalty is voldoende.”

Oud-Vueltawinnaar naar Turkse ploeg

MADRID — Voormalig Vueltawinnaar Juan José Cobo zet zijn wielercarrière voort bij de kleine Turkse ploeg Torku Konya Sekerspor. De 32-jarige Spanjaard, die in 2011 verrassend de Ronde van Spanje won, zocht een nieuwe werkgever nadat zijn contract bij Movistar niet werd verlengd. Cobo fietste de afgelopen twee seizoenen voor het Spaanse WorldTour-team, dat hem wegkaapte bij Geox, maar kwam tot geen enkele opzienbarende prestatie. In de Tour de France van 2012 werd hij nog wel 30e, dit jaar in de Giro d'Italia was hij slechts 112e. Eerder in de week meldde Cobo al bezig te zijn met een kleinere ploeg: “Daar zal ik terugvechten om het seizoen erop terug te keren bij een groot team.”

Aangepast plan van ‘Red de Kuip’

ROTTERDAM — Stichting Red de Kuip in Rotterdam legt maandagavond een aangepast plan voor verbouwing van het Feyenoordstadion voor aan de aandeelhouders. Ook de directies van de voetbalclub en de Kuip, die zich eerder keerden tegen de plannen van de stichting, zijn tijdens de presentatie aanwezig.

Dat maakte Erwin Eekelaar van Red de Kuip vandaag bekend. Het eerdere plan van de stichting, dat was begroot op 117 miljoen euro, is op belangrijk punten aangepast. Het kost daardoor nu ook meer: 141 miljoen euro. In het nieuwe plan wordt de gemeente gevraagd voor een bedrag van bijna 40 miljoen euro garant te staan. In de plannen waar het college eerder achter stond was de garantstelling nog bijna 200 miljoen, inclusief grond aankopen. In het nieuwe plan van de stichting komen nu

ook alle gasten droog te zitten. Eerder was dat nog maar een gedeelte. De voetballers blijven echter in de openlucht spelen. Naast een groter dak zijn de businessfaciliteiten verbeterd zodat de gasten op de business-seats makkelijker kunnen netwerken. In de eerdere plannen was die mogelijkheid er niet. Verder zijn de looplijnen voor het publiek verbeterd. Eekelaar heeft goede hoop dat het verbeterde plan op steun kan rekenen van niet alleen de aandeelhouders, maar ook de directies van de voetbalclub en het stadion. “We hebben al geluiden gehoord dat we met ons plan in ieder geval tot de top 3 zijn doorgedrongen”, aldus Eekelaar. Plannen voor een nieuw stadion in Rotterdam ketsten in juli van dit jaar af omdat een meerderheid van de gemeenteraad zich niet kon vinden in de plannen. D66 had toen de doorslaggevende stem in een uiteindelijk nee tegen een geheel nieuw te bouwen stadion.